

Асоциация на истинското сърце

Един предишен живот в Тибет

и други будистки истории

**АСОЦИАЦИЯ НА ИСТИНСКОТО
СЪРЦЕ
ЕДИН ПРЕДИШЕН ЖИВОТ В
ТИБЕТ И ДРУГИ БУДИСТКИ
ИСТОРИИ**

Превод: Асоциация на истинското сърце

chitanka.info

„Веднага си помислих, че това дете пред мен също притежава истинско аз и колкото повече го наблюдавах, толкова повече се увеличаваше състраданието ми. Имах все по-ясното чувство, че къщата ми някога е била негова. Малкото момче направи няколко крачки към мен и протегна ръката си, за да ме докосне. В този момент усетих, че през мен премина студено течение, докато ръката му съвсем плавно се приближаваше към лицето ми...“ Пред вас са единайсет разказа, единайсет преживявания, разгледани в светлината на будисткото учение — такова, каквото е било преподавано от Буда преди 2500 години. Тези единайсет вълнуващи истории ви канят на пътешествие, което ще промени завинаги житейските ви възгледи и ще ви покаже как идеите на будизма се вписват в ежедневието и могат да помогнат за разрешаването на проблемите, с които се сблъсква всеки от нас.

ПРЕДГОВОР

Историята на будизма е белязана от изпитания, които са довели до това, че хората постепенно са се отдалечили от Дхарма, т.е. учението на Буда. Дори ако споменем само мюсюлманското нашествие през Средновековието, довело до унищожаването на будизма във вида, в който е съществувал по онова време в Индия, или добавянето през вековете на съмнителни текстове към списъка със сутри, става ясно, че будизмът е твърде различен от онова, което западният свят познава под това наименование днес. След всички лъжи и фалшиви претенции до западния човек е достигнала една твърде изкривена, осакатена и прочистена версия на това хилядолетно учение.

В основата на написването на настоящата книга лежи желанието да се разпръснат тези заблуди, като единадесетте истории са напълно достъпни за всички. В това се състои и първото ѝ предимство — за нейното прочитане не са необходими никакви познания по будизъм. Достатъчно е човек да се остави на текстовете и на собственото си въображение, за да заплува в дълбоките води на Дхарма.

Следователно нека бъдем наясно — настоящата книга е преди всичко една покана за пътуване. Но това е пътуване, което ще отведе мисълта ви до границите на човешката природа, ще ви покаже нейните вълнения и мъдрост. Премеждията на главния герой са разгледани и оценени с окото на мъдростта на Дхарма, което винаги търси да извлече съкровената същност дори от най-баналните събития. Златото винаги е скрито под скалата и в крайна сметка, читателят е поканен да участва в този процес и поне за малко, а защо не и завинаги, да се превърне в един златотърсач, събиращ късчета мъдрост.

Всяка история служи, за да се преподаде или по-точно казано да се съживи словото на Буда — слово, което резонира пряко в първите китайски преводи на сутрите, които са свещените будистки текстове. Това е второто предимство на книгата — удоволствието от едно четене, което дава простор на ума и в същото време го учи на нови неща.

След пристигането на будизма в Европа в средата на XIX век европейците си изграждат една романтична и въображаема представа, която няма нищо общо с истината на Буда. Учението на Буда се превръща в един напълно въображаем свят, една фантазия, една чудноватост, както отбелязва Доналд Лопес в произведението си „Тибетско очарование“. Оттук произтича и трудността да се отсее оригиналното слово на Пробудения от думите, приписани му от ересите през всички изминали векове. В това отношение книгата, която държите в ръцете си, поставя началото на един нов поглед, на едно пълно преразглеждане на представите, които сме имали до този момент. Тя ни повече, ни по-малко започва революция в разбирането на будизма.

Асоциация на истинското сърце

ЕДИН ПРЕДИШЕН ЖИВОТ В ТИБЕТ — ИСТОРИЯТА НА ЕДИН РАЗВОД

Когато пътувам в Тайван или в околните държави заедно с децата си, хората се изненадват колко интересни са лицата им — евразийските им черти привличат вниманието и разпалват любопитството. Пообщителните ме заговарят и ме питат за причината, поради която съпругата ми не пътува с нас. В такъв случай винаги ме изненадва колко неудобно се чувстват събеседниците ми, когато им отговоря, че съм разведен. В Азия разводът се възприема като нещо много негативно.

Веднъж един приятел на брат ми ни покани — мен, децата, родителите ми и децата на брат ми да похапнем в дома му. Този човек вече беше гостувал няколко дни в дома ми при едно негово пътуване до Париж. Тогава се беше запознал с жена ми. Когато обаче ме попита къде е тя и му отговорих, че сме се развели, той остана изумен. Разговорът около масата замря напълно и всички се споглеждаха смутени. На тръгване от дома на нашия домакин и докато вървахме към колата, баща ми не пропусна да ме упрекне:

„Хубаво, че си разведен, но за какво ти трябваше да го казваш пред всички? — попита той. Не можа ли да измислиш някакво благовидно обяснение защо жена ти я няма? Много ме изложи тази вечер! Направо си кръгъл идиот!“

Аз не му отговорих. Предпочетох да оставя баща си да даде израз на гнева си, но без да забравям, че по-късно ще трябва да издебна удобен момент и да му обясня насаме моята гледна точка. За съжаление това така и не се случи, защото, като по-малък син, семейството ме считаше за неособено разумен и никой не смяташе един подобен разговор за необходим. Усмиввах се кисело, когато ми напомняха за този предразсъдък.

По онова време все още имах много съмнения относно това какво точно е да бъдеш практикуващ будизма Махаяна, защото бях само обикновен последовател на будизма с посредствена практика. И

все пак аз твърдо заявявах на всички, които желяеха да чуят, че изучавам истинското учение на Буда. В тази връзка бих желал да ви представя как възприемам моя развод.

Когато ви кажа, че съм разведен само произнасям една дума, нали? Тази дума има ли начало и край? Да, естествено. Следователно тази дума е онова, което наричаме функционална дхарма, едно проявление — в случая на тялото и на неговата способност да говори. Изразът „аз се разведох“ принадлежи ли на даден език? Естествено! Следователно какво е това? Просто непрестанното действие на нашето мисловно съзнание, докато поражда езика. Това е процес, който позволява на мисловното съзнание да прояви даден език. Следователно става дума за част от петте агрегата^[1], както се наричат в будизма.

В Сърдечната сутра се казва, че петте агрегата са празни, че не са „истински“. Следователно, е напълно лишено от смисъл да се ядосваме за нещо, което не е истинско или да мислим, че сме се опозорили заради нещо толкова незначително. Освен това, в случая „достоинството“, което толкова се страхуваме да не изгубим, няма и най-малката стойност. Фразата, която казах по повод моя развод, е нетрайна и няма нужда да се губи самообладание заради нея. Разводът ми вече беше факт и приятелите ми рано или късно щяха да узнаят за него. Защо тогава да не говоря открито пред всички?

Преди да се разделим с жена ми, тя често отсъстваше, като твърдеше, че става дума за служебни командировки. Случваше се и да ми казва, че е трябвало да купи това или онова, когато искаше да ми обясни защо се прибира толкова късно. Понякога използваше като претекст, че трябвало да купи торта за някакъв рожден ден, но се прибираше вкъщи късно и то без тортата, за която беше говорила. Когато ѝ говорех, не ме слушаше. След смъртта на баща си беше нестабилна психически и беше похарчила голяма сума пари за посещения при психолог. И все пак тя не смяташе, че има какъвто и да е проблем. Напротив, вярваше, че аз съм човекът с проблеми, като настоя да се консултирам с психолог и за да ми „помогне“ дори ме придружи на сеансите. Тя се възползва от тези посещения, за да му говори на свой ред. След третия сеанс психологът прецени, че е излишно да ходя повече, тъй като така и не можа да открие в мен нещо, за което да е необходима неговата компетентна помощ. За сметка на това, той беше на противоположното мнение по отношение на жена ми

и ѝ препоръча да проведе продължителна терапия. По този повод се сещам за една китайска поговорка, в която се казва, че онзи, който се чувства зле, си мисли, че и всички останали се чувстват зле. Мнението на психолога изобщо не хареса на жена ми, така че тя си намери друг лекар, при който започна да ходи редовно.

Давах си сметка, че все повече се отдалечаваме един от друг. Тя престана да споделя с мен своите проблеми, страхове или болки. Предпочиташе да говори за тях с психолога си. По това време започна да ходи на уроци по салса и често да посещава сама салса партита. Освен това ми отказваше всякаква близост. За тази цел използваше най-различни предлози и решително отказваше да разговаряме. Между нас вече нямаше откровени дискусии както преди.

Един ден бяхме посетени от една тайванска приятелка и нейния съпруг, които останаха на гости за събота и неделя. Жена ми се възползва, за да замине в командировка още в неделя — грижливо гримирана и с много елегантни дрехи. Приятелката ми се досети, че това заминаване не беше свързано с професионална командировка, както твърдеше жена ми, а по-скоро с посещение при нейния любовник. Когато жена ми се прибра, ѝ поставих ребром въпроса:

„Имаш ли си любовник?“

Отначало тя отричаше. Но тъй като ѝ беше невъзможно да обясни разумно защо непрекъснато отсъства, накрая си призна, че може би има любовник.

„Няма «може би»! — казах аз. «Може би» означава, че със сигурност имаш любовник. По-добре да се разведем!“

След това разговарях с моя учител по кунгфу и той ми препоръча да ѝ дам втори шанс. Последвах съвета му и проведох дълъг разговор с нея, като ѝ напомних, че трябва да запазим семейството, което сме създали. След като ѝ казах това, тя дълго плака. Оставих ѝ една седмица за размисъл, което пък я накара да ми каже, че съм много мил. През следващите месеци тя отново имаше множество „командировки“, до такава степен, че домът ни беше само хотел за нея.

Един ден ми заяви, че ще замине в командировка с нейна колежка. За съжаление обаче същия ден въпросната колежка ми се обади, за да я свържа с лекар, практикуващ китайската медицина. Тя се възползва от случая, за да ме попита дали не искам да говоря с жена

си, понеже тя била в нейния офис. Стана ми ясно, че „командировката“ е била само претекст, за да може жена ми да отиде при любовника си.

„Пак ме излъга!“ — си казах аз, докато кръвното ми рязко се вдигна и за малко да припадна на работното си място.

Тя се прибра вкъщи след няколко дни. Възползвах се да я попитам дали обича много любовника си, на което най-после получих като отговор едно честно „да“. Беше ми ясно, че вече няма никакво друго решение, освен да се разведем. Отидох да разговарям с адвокатата на моята фирма с твърдото решение да започна процедурата.

След като уредихме първите формалности, жена ми поиска да получи половината къща, а аз да поема изцяло разходите за децата. Тъй като заплатата ѝ беше ниска, тя желаше, освен това, в продължение на седем години да получава специална издръжка, с която да поддържа досегашното си ниво на живот. Така щеше да продължи да живее охолно и след раздялата ни. Това е една особеност на френските закони — да се позволи на човек с ниски доходи да запази добро ниво на живот и след развода. Не става дума обаче за неотменимо право — съдията е онзи, който взема крайното решение.

От адвокатата на фирмата ми научих, че всъщност бих могъл да се отърва от жена си, без да ѝ платя и един евроцент. Тази идея обаче определено не ми допаднаше и не се чувствах добре. От друга страна, не ми се искаше да пожертвам част от къщата. Чувствах се толкова объркан, че от време на време дори мразех жена си, но и се борех с това чувство.

По същото време получих възможността да се запозная с будизма Махаяна благодарение на моя учител по кунгфу. Разгърнах първите книги на Асоциацията на практикуващите истинското просветление и въпреки че много от идеите им не ми бяха ясни, успях да прочета на един дъх голям брой от тези произведения.

Учителят ми, освен това поиска от мен всеки ден да поздравявам Буда и да изповядвам пред неговата статуя всички си дела. Изминаха няколко седмици. Буда ми показа насън мое преживяване при предишен живот в Тибет — някой ме преследваше, за да ме убие. Въоръжени ламы ме търсеха и за да им избягам, трябваше да слеза от планината толкова бързо, колкото ме държаха краката. Докато бягах отчаяно, срещнах едно дете. То беше самичко, без покрив и семейство. Обхванат от състрадание, аз му обещах, че ако намеря някаква храна,

ще я споделя с него. Освен това му казах, че ако е сирак, ще се опитам да заместя родителите му. Качих детето на гръб и продължих да бягам. В този момент получих странно усещане — в мига, в който докоснах момченцето, си дадох сметка, че то всъщност е по-малкият ми син.

Не изпитвах никакъв страх по време на моето бягство, тъй като се намирах в състоянието, наречено „Помнене на Буда“, и знаех, че сме безсмъртни, че нашето истинско аз не се ражда и не умира. И все пак не успявах да сдържа сълзите си, всеки път, когато момченцето се разплакваше. Плачех за моите преследвачи, толкова заблудени, толкова невежи за безценното учение на Буда и едно от моите желания бе да се завърна в Тибет, за да им предам Дхарма, словата на Буда, въпреки тяхното желание да ми отнемат живота.

И така плачейки ние слязохме от планината и стигнахме до една скромна странноприемница. Съдържателката прояви гостоприемство спрямо нас, като ни предостави убежище и тайно ни носеше храна, така че никой да не разбере, че сме там. Ламите обаче претърсиха странноприемницата, а след това я изгориха. Бях принуден отново да тръгна на път с детето. Но успях да кръстосам поглед с преливащите от гняв и страх очи на съдържателката преди тя да загине от ръцете на тибетците. В този момент си дадох сметка, че тази жена беше сегашната ми съпруга. Тя ме считаше за отговорен за пожара и съответно вярваше, че ѝ дължа един живот и една къща.

Най-после се събудих и заставах пред статуята на Буда. Разплаках се, разбирайки колко е верен законът на карма — има причина за всичко, което ни се случва. След този сън престанах да преговарям с жена си. Тя искаше половината къща? Чудесно! Искаше да получава специална издръжка в продължение на седем години? Предоставих ѝ я. В крайна сметка се съгласих с всичките ѝ условия, без да чакам повече. Тя поиска и моя Ситроен. Подарих ѝ го — впрочем колегата, който ми го беше продал, не остана възхитен и заяви, че съм прекалено мил.

Къщата обаче не се продаде веднага — трябваша ни две години, като през това време жена ми и аз имахме трудно съжителство. Продължавах да готвя за нея и я утешавах, когато се скараше с някой от любовниците си. Понякога прибягвах до И-дзин^[2], за да ѝ помогна (бях наясно, че често сменя любовниците си).

Скоро обаче реших да не обръщам внимание на личния ѝ живот — прецених, че е по-добре да не се меся. Държах се като човек, който наблюдава своя приятелка от разстояние, без да се бърка в личните ѝ дела. Разведохме се малко след като къщата беше продадена. Този ден я поканих на обяд и до днес поддържам с нея добри отношения. Все още ѝ се случва да поиска от мен да ѝ купя билети за кино или за някой увеселителен парк, защото аз мога да ги получа на специална цена чрез моята фирма, и ѝ ги осигурявам на драго сърце. След развода ѝ дадох също един стол, един радиатор и един отличен тайвански чай от марката Улонг.

По време на ежегодната благотворителна разпродажба в училището на децата ни, бившата ми жена ми помогна да преброим събраните пари. В крайна сметка, трябваше да се разведем, за да станем приятели. Аз искрено се надявам един ден тя да се заинтересува от учението на Буда и да се просветли.

Някои хора ще си помислят, че едва ли е особено разумно да се даде половин къща някому въз основа само на един сън. Но кой го интересува! Исках просто да споделя гледната си точка — жена ми, децата ми, къщата, колата, градината... всичко това са привързаности към външни неща, т.е. към нещо, различно от истинската ни същност. На всичкото отгоре сме заблудени от илюзията, че ги притежаваме. Нека ви задам един въпрос: дали жена ви ще ви напусне един ден? Със сигурност, тъй като един от вас двамата ще почине. Смъртта е последната раздяла. Същото е валидно за къщата ви, децата ви или парите ви. В мига на смъртта вие няма да вземете със себе си нищо от всичко това. Следователно струва ли се да се привързвате към всички тези неща? Дали те са вашето истинско аз, вашата основна природа? Не, вие не сте всичко това. Тогава какъв е смисълът да се измъчвате за тези неща, които не са вашата истинска същност? Не се притеснявайте за всичко това, тъй като е напълно безполезно.

Защо се привързвате толкова към децата си, след като те не са ваша собственост и не ви принадлежат? Не изисквайте от тях да правят онова, което бихте желали вие самите. Не ги карайте да получат образованието, което само на вас ви се струва най-подходящо за тях, и не ги насочвайте към професията, която само според вас ще им хареса. Осигурете на вашите деца достатъчно пространство, за да израснат като пълноценни личности. Ролята ви като родители е да помогнете на

деца си, а не да ги принуждавате да реализират вашите мечти. Децата се раждат със собствен кармичен багаж и в този живот ще трябва да се сблъскат с последствията и да изплатят дълговете си. По никакъв начин не можете да попречите на този процес. Не се притеснявайте твърде много за децата си.

Впрочем всичко, което е вярно за децата ви, важи и за житейския ви партньор — вие не го притежавате, той не е ваша собственост. Най-доброто, което можете да направите, е да си помагате взаимно, да изградите помежду си здрави връзки на състрадание, тъй като в такъв случай ще формирате отлични кармични отношения, които ще ви помогнат да довършите живота си заедно и в хармония.

Учителят Гуан Цин отбелязва, че повечето хора биха желали децата им да станат важни хора и да имат добра кариера. Като цяло, те искат да ги видят в елитен университет, как стават лекари или инженери, как построяват хубав дом... Затова родителите са готови на множество жертви. Но много деца, веднъж станали важни хора, престават да се интересуват от своите родители. Въпреки това родителите не спират да си мислят, че децата им са самите те и че професионалният успех на децата им е изцяло тяхна заслуга. До сетния им час тяхната привързаност към децата и внуците им си остава силна.

Тази привързаност е форма на страдание, което задържа родителите в цикъла на преражданията. Бъдете внимателни, ако в ролята си на родители проектирате върху децата си собствените си желаниа, защото това е една от причините, които ще ви накарат да се преродите отново.

Вие сте наясно, че онова, към което се привързвате, не може да ви последва в следващото ви съществуване. А бихте ли желали да узнаете кое е онова нещо, което ще ви придружава от живот на живот, без да се отдели от вас и за секунда? Ако отговорът е „да“, ви приветствам в нашата асоциация на практикуващите истинското просветление!

АМИТОФО^[3]!

[1] Петте агрегата, наричани и петте скандхи, са агрегатът на формата, съставен от четирите елемента (вода, земя, огън, въздух), агрегатът на усещанията (емоции и чувства), агрегатът на

възприятията (първоначалното разпознаване или идентифициране, на каквото и да е нещо, обект или вещь, независимо дали се минава през езика или не), процесът, наречен още агрегат на образуването (механизмът на промяна, благодарение на който сменяме едно действие с друго) и агрегатът на виджнаните (първите седем виджнани, т.е. петте виджнани или съзнания, които съответстват на петте сетива, мисловното съзнание и манас). ↑

[2] „Книгата на промените“, използвана за гадаене. ↑

[3] Име на Буда, използвано като молитва. ↑

ПЕДАГОГИКАТА В СВЕТЛИНАТА НА ТЕОРИЯТА НА ДВАНАДЕСЕТТЕ ПРИЧИНИ

Имам две деца, които учат във френско училище по системата Щайнер-Валдорф. Всъщност по-големият ми син вече го завърши и сега е в университета. И все пак, когато училището Щайнер организира празници, знам, че той ходи от време на време, за да оказва доброволна помощ — да участва в продажбата на предмети или да свири на китара в училищния оркестър. Срецам го доста често на тези празници и той ме кани да ям пържени картопки или да пия чай с него. Ценя много високо тези моменти, които споделям с моя син, и сърцето ми винаги се изпълва с радост.

Познавам много ученици от това училище и някои от тях са ми толкова близки, колкото и собствените ми деца. Те понякога дори идват да се приютят при мен. По-малкият ми син все още посещава това училище и е в седми клас.

Някои училищни дейности, предлагани там, са считани за второстепенни в традиционното френско училище, а всъщност играят основна роля в обучението в едно училище Щайнер. Например много се набляга на рисуването, музиката и градинарството. В малките класове всичко се преподава посредством изкуството. Но въпреки че артистичните дейности заемат важно място, целта не е децата да станат хора на изкуството — художници, музиканти и др. Всъщност артистичните дейности се използват като основа за онова, което трябва да бъде преподадено на децата. По програма може да се предложи рисуване върху предварително намокрен лист, изработването на свещ от пчелен восък или приготвянето на сладкиши.

Никоя от тези дейности не се предлага случайно — всяка от тях има дълбок смисъл. Дори математиката се преподава през призмата на танците, рисуването с молив или акварели... Вместо да учат наизуст чрез обикновено повтаряне на теоремите или математическите формули, децата определено предпочитат артистичния подход, за да усвоят тези знания.

Децата от малките и средните класове нямат изпити, но имат много домашни. Например трябва да плетат, да рисуват много, да отглеждат зеленчуци и да извършват ръчни дейности, като рязане на дърво или изработване на свещи. Децата в трети клас, по време на един триместър, трябва да прекопаят земята, да оплевят, да посеят пшеничени семена, да поливат, окосят и приберат зърното, да го смелят, за да получат брашно, и най-сетне да омесят и опекаат хляб.

Когато хлябовете са готови, учениците ги носят на своите семейства. Както децата, така и аз, пазим скъпи спомени от тези вкусни хлябове. Но освен приятния спомен, който оставя, тази дейност има дълбок смисъл.

Започнах да се интересувам от педагогиката на Щайнер, когато се готвех да запиша децата си в училището. По този начин можах да разбера по-добре тези методи за обучение. По-късно дори преминах тригодишно обучение в Института Щайнер за подготовка на учители по тази метода. Но когато срещнах истинския смисъл на учението на Буда, погледнах с други очи на антропософичните принципи на Рудолф Щайнер^[1]. Дадох си сметка, че този човек не е постигнал просветлението, че не е сложил край на илюзиите си относно природата на истинското аз. От будистка гледна точка, той не е постигнал дори първия плод на школата Хинаяна. Антропософичните възгледи се основават на будизма, индуизма и даоизма. Става дума за една „духовна салата“ и самият Щайнер, в последните дни на живота си, си признава, че все още търси истината. За съжаление неговите последователи са го въздигнали в ранг на гуру, на велик духовен учител. За хората, търсещи истината, подобно сляпо боготворене на един духовен учител е достойно за съжаление. Това е скок в кладенец, от който след това не успяваме да намерим изход.

За да се разбере истинската природа на човека, изучаването на йогачара^[2] е от първостепенно значение — единствен Буда Шакиямуни е бил способен да опише структурата на човешката природа с такава прецизност. Чрез изучаването на словата на Буда всеки може да постигне мъдростта на освобождението.

Няма да навлизаме в подробности по тази тема, тъй като в противен случай ще трябва да напишем много томове. Така или иначе педагогиката Валдорф заслужава уважение по много причини, а също няма как да отречем заслугата на доктор Рудолф Щайнер за неговите прецизни анализи.

Тук първо ще се спрем по-подробно на дванадесетте нидани, дванадесетте взаимозависими причини. Първата е невежеството, след това идват процесът, мисловното съзнание, името и формата, шестте входа, контактът, усещането, желанието, привързването, волята да се получи нещо, раждането, остаряването и най-сетне — смъртта. Тези дванадесет нидани са свързани със структурата на човешката природа.

Няма да разгледаме веднага първите три нидани, а ще започнем с името и формата.

Образуването на една дума, едно име, което е нематериално, изисква действието на нашето мисловно съзнание. Формата пък е всяка материална структура, която може да бъде възприета чрез сетивата. Можем да наблюдаваме как крайниците на плода започват да се развиват от петия или шестия ден. Когато сетивните органи и тялото са приели човешка форма, шестте входа ще се образуват на свой ред. В момента на раждането и до три — четири години петте сетива влизат в контакт с различните обекти на външния свят, без обаче развитието на мозъка на детето да е приключило, като в резултат мисловното съзнание на едно дете е неспособно да анализира задълбочено заобикалящата го среда. Това означава, че интелигентността все още се формира.

Както можем да видим в случая в действие влиза най-вече ниданата на контакта. Когато детето започне да кара петата си година и докато навърши тринайсет, мозъкът му продължава да се развива, така че скоро мисловното съзнание е в състояние да различава по-добре различните обекти на виджнаните чрез усещанията. Тогава започва да се формира все по-силно привързване към усещанията, които индивидът търси. В този случай най-използваните нидани са усещането и желанието.

След това, от четиринайсет до осемнайсет или деветнайсет години волята да се задоволяват тези желания става по-силна.

Другите три нидани — раждането, остаряването и смъртта няма да бъдат засегнати в този текст. Бих искал вместо това да отбележа, че за малките деца е важно да развият преди всичко ниданата на контакта. От пет до тринайсет години, ударението трябва да се постави върху желанието и усещането. Най-сетне, при по-големите подрастващи трябва да се работи върху волята за задоволяване на желанията. Всичко това съвсем не е случайно.

Педагогиката Валдорф е доста близка до всичко, което изброихме дотук. Сега ще ви обясним по какъв начин това разбиране на ниданите може да допринесе за образованието на децата.

[1] Философското и духовно течение на Рудолф Щайнер може да бъде открито в различни области — образованието, селското

стопанство, музиката, медицината... ↑

[2] Изучаване на различните виджнани. ↑

ПОДХОДЪТ ЧРЕЗ НИДАНАТА НА КОНТАКТА ПРИ ДЕЦАТА

Сега да поговорим за една педагогика, основана върху контакта и насочена към малките деца. Малките деца развиват до навършването на седем години всички способности, които ще им бъдат необходими по-късно. Родителите трябва да се грижат много за организма на детето си и най-вече да му посочат правилния път. Всъщност децата имитират поведението на възрастните. На тази възраст човешката топлина, стабилността, обкръжението, близко до онова, което се среща в природата, и един добре структуриран ритъм на живот представляват ценна помощ, която трябва да бъде осигурена от родителите. В такъв случай тялото на детето се развива по здравословен начин и то изгражда необходимата основа за полезното изследване на света.

Впрочем децата трябва да бъдат оставени да играят и да докосват различни обекти, както и да бъдат оставени да развиват свободно въображението си, но трябва да се избягват интелектуалните занимания. Наистина интелектуалните занимания стимулират мозъка. Преждевременното стимулиране на мозъка обаче не е добра идея. Американски учени са установили, че оптималното развитие на мозъка на особено надарените деца се случва по-късно отколкото при останалите. Резултатите от техните изследвания показват също, че мембраната, която обвива мозъка, играе основна роля за развитието на рационално и сложно мислене. Колкото е по-дебела тази мембрана, толкова по-лесно децата разрешават комплексни проблеми. Тя вероятно има директна връзка с коефициента на интелигентност.

Известният професор Филип Шоултер Хенч смята, че колкото по-дълго се развива тази мембрана, толкова по-дебела ще бъде тя и съответно когнитивните способности ще са по-високи. Следователно не бива да се опитваме да развиваме способностите по-бързо, отколкото това е предвидено от природата.

Бих желал да споделя също така една идея на американския психиатър Ерик Ериксън. Този учен смята, че някои родители са

прекалено взискателни по отношение на приучването на детето да ходи на гърне. Под любящото въздействие на родителите си детето се научава да ходи без пелени твърде рано. На тази възраст детската глава все още не е приключила растежа си. В такъв случай има вероятност по-късно децата да са неспособни да контролират тялото си чрез мисловното си съзнание и да получат психологически или психически проблеми, в по-крайни случаи дори шизофрения. Тази теория е много сериозна и според нея родителите не бива да принуждават детето да спре да носи пелени твърде рано.

В сутрите също се говори за тази мембрана, от която съгласно тези свещени текстове зависят първите пет виджнани. Учителят Суан-Джан твърди на свой ред, че коренът на тези пет сетива е с форма на медуза, че е едноцветен и обгръща мозъка. Излиза, че днешните учени са открили онова, което будистките учители са разбрали още преди векове. Тук не мога да не изразя възхищението си към Буда Шакиямуни и учителя Суан-Джан.

В резултат мисля, че трябва да оставим мембраната, която обгръща мозъка да се развие и изгради по възможно най-естествения начин. Трябва да избягваме да я стимулираме прекалено, като даваме на твърде малки деца множество интелектуални упражнения. Една китайска поговорка казва, че онзи, който като дете е бил много пред връстниците си, в зряла възраст не е способен на почти нищо. За много хора, прочули се като малки, никой не чува нищо, след като веднъж са пораснали, а понякога животът им е низ от проблеми. Ако детето ви има желание да играе, то оставете го да играе — не бива да го принуждавате да учи твърде рано или да изпълнява прищевките на егото ви. Осигурете му едно щастливо детство. Друга китайска поговорка потвърждава всичко това: „небето обича глупавите деца и ги дарява с късмет“.

ПОДХОДЪТ ЧРЕЗ НИДАНИТЕ НА УСЕЩАНЕТО, ЖЕЛАНИЕТО, ПРИВЪРЗВАНЕТО И ЗАДОВОЛЯВАНЕТО НА ЖЕЛАНИЕТО ПРИ ДЕЦАТА

А сега да поговорим за педагогика, основана на усещането, желанието, привързването и задоволяването на желанието. Децата и младите подрастващи (от седем до четиринайсет години) се нуждаят от наставник, на когото биха могли да имат доверие и когото да обичат. Наставникът от своя страна има за задача да стимулира тяхното любопитство, за да развие в тях желание да учат. По този начин децата ще изградят любопитство и интерес към образоването, както и доверие в своя наставник и в живота. Всичко това засяга усещането, а след това и желанието. Въз основа на това, по време на учението си децата ще изградят взаимно доверие помежду си и постепенно ще развият състраданието, толерантността, желанието за сътрудничество и добри отношения в обществото. Ако имате много малки деца, сигурно сте забелязали, че те изпитват дълбоко уважение към думите на учителя си и то до степен, че го слушат много повече отколкото вас. Ако децата харесват учителя си, те ще искат да учат с него. За сметка на това, ако не го харесват, те няма да искат да учат с него, независимо колко добър учител е той. Добрите отношения и близостта, които учителят може да създаде с учениците си, са следователно много важни. Един добър педагог ще се възползва от подобна близост, за да помогне на децата да учат.

Нека сега поговорим за педагогиката Валдорф и по-конкретно как децата се научават да пишат. Това е много интересно, тъй като при тази педагогика се счита, че децата не трябва да бъдат карани да се учат да пишат преди мозъкът им да е постигнал определена степен на развитие. Това означава, че първо необходимите условия трябва да са налице.

Как можем да сме сигурни, че условията са налице? Хората, които скоро ще бъдат учители на децата, ще ги наблюдават и ще си играят с тях половин ден. Например ще се ръкуват с тях и ще наблюдават коя ръка ще протегне всяко дете. Ако детето протегне дясната си ръка, това означава, че вече има идея от пространството и че мембраната на неговия мозък е достатъчно развита. Но ако тя не е достатъчно развита, е възможно детето да пише наопаки.

Учителите ще разгледат рисунките на децата, ще рисуват с тях, ще танцуват, с цел да проверят дали децата са способни да започнат да се учат да четат и пишат. Това изучаване отнема много време по педагогиката Валдорф: от децата се иска първо да рисуват чертички, след това кръгчета и овали и то като използват восъчни пръчици. Употребата на тези средства за писане ги принуждава да натискат силно върху хартията, за да получат необходимите форми, а това им позволява в същото време да упражняват мускулите си. Учителят може да направи множество рисунки на дъската, които да разказват история, която може да трае няколко дни. Тези рисунки съдържат множество скрити послания. По този начин в центъра на рисунката може да се появи малка мишка, нарисувана така, че извивките на тялото ѝ и опашката ѝ да напомнят буквата „S“. Изборът на този гризач не е случаен — думата „мишка“ (бел.прев. на френски „souris“) започва и завършва с буквата „S“. Малко по малко, учителят ще нарисува буквата „S“ по-ясно и ще поиска от децата да я препишат в тетрадките си. Когато буквата „S“ най-сетне бъде представена в стандартния си вид, децата вече ще са развили едно истинско усещане по отношение на нея.

Други неща също заслужават да бъдат представени: евритмията. Това е вид танц, целящ да изрази думите чрез жестове и движения. Танцуващите евритмия, използват тялото си, за да изразят думите и мелодиите, които придружават техните движения. Тази практика е характерна за училищата Щайнер и по мнението на нейните любители „позволява на душата на практикуващия да се изпълни“. Съществува допирна точка между евритмията и цигун: дишането и движенията трябва да са координирани, за да могат учениците да се радват на добро здраве. Училищата Щайнер използват евритмията за изучаването на геометрията, рисуването, поезията и музиката. Те развиват усета си към изкуството и чувствителността си, за да могат

по-късно да се адаптират към различни ситуации и обкръжения. По време на упражненията техният поглед винаги е насочен право напред и все пак не спират да образуват геометрични фигури и то без да се сблъскат взаимно. Това им помага да развият чувствителността си един към друг.

Същото се среща и в будизма — когато се ражда една мисъл, тя не е свързана с езика. Когато мисълта се появи, тя идва от манас. Но на този начален етап тя все още не е изразена езиково. Едва когато се намеси мисловното съзнание, за да даде смисъл на мисълта, т.е. да я интерпретира, се появява и езикът. Например може да ни се случи да изпитаме чувства, които сме неспособни да изразим. Педагогиката Валдорф използва точно същия процес: тя предлага рисунка, която първоначално не е обяснена от учителя. Но малко по малко учителят започва да ѝ вдъхва смисъл чрез една история, а след това, след като рисунката вече е интерпретирана благодарение на разказа, той въвежда писането. Ето един подход, който изглежда напълно логичен.

Що се касае до изучаването на граматиката, всеки учител има свой собствен метод, но всички използват някаква художествена дейност и усещането, за да привлекат вниманието на малките деца. След това въвеждат езика, за да преподадат граматичните правила. Те развиват също желанието, което предизвиква разбирането на правилата.

Например, преди да стигне до разбирането на едно граматично правило, учителят на моя син предложи на децата да се разделят на няколко групи. Всяка група имаше за задача да използва само един цвят, за да нарисува различни замъци. Не беше необходимо всички да нарисуват цял замък — можеха да нарисуват само една част, например моста или стълбището. Учителят остави децата свободно да изявят въображението си, а после събра на едно място замъците в еднакъв цвят: червените замъци символизираха слънцето, сините замъци — луната, а зелените замъци — звездите. След това разказа по една история за всеки цвят замъци. Обитателите на червените замъци бяха много динамични, не можеха да стоят на едно място и се занимаваха с дърварство или ковачество. Онези в сините замъци обичаха много да си приказват, имаха талант да измислят абстракции, понятия и обичаха да дават имена на някои неща. Обитателите на зелените замъци, подобни на малки звезди, много ги биваше да украсяват. Учителят

събра трите вида замъци и поиска от децата да свържат думи с различните видове замъци. По този начин децата разбраха много бързо какво е глагол, съществително или прилагателно. Представихме ви основното, като ще пропуснем множеството детайли, свързани с този метод.

Ето това е педагогическият подход чрез ниданите. Ниданите на невежеството, процеса, мисловното съзнание и името и формата не бяха обяснени. В тях обаче се крие дълбок смисъл и те могат да помогнат на хората да разберат значението на съществуването и дори да се просветлят. Ако сте любопитни и имате желание да разберете, ви каня да дойдете да изучавате будизма и ви желая да се просветлите много бързо.

АМИТОФО!

ЗАЩО СМЕ ВЕГЕТАРИАНЦИ?

Наскоро ходих в Испания на служебно пътуване. По време на обяда няколко любопитни испански колеги ме попитаха защо съм вегетарианец. Те си мислеха, че тъй като не ям месо, изпускам нещо в живота. Възползвах се от тази ситуация, за да им говоря за прераждането и затова колко е важно да бъдем вегетарианци, като им разказах следната история:

Някога имало един стар монах. Един ден докато прекосявал едно село, видял, че в една от къщите празнуват сватба. Старият монах прекосил прага, погледнал в двора и си излязъл, след като казал следните думи:

„Роднините са в пещта и в тигана, прасетата и овцете са седнали на масата, а внукът се жени за баба си.“

В двора някои от хората чули думите му. Те настигнали стария монах, защото искали да получат обяснение за странните му слова.

Старият монах започнал да им обяснява:

„Казах ви истината, но вие не я виждате. Аз пък мога да видя много повече неща, отколкото си мислите. В момента в кухнята се пекат прасета, коне и овце. Но всъщност всички тези животни в миналите си животи са били членове на вашето семейство. Тези хора някога са яли прасета и други животни и сега са се преродили в прасета, коне и овце. Разберете, че хората, които днес седят на масата, са били прасета, коне и овце в миналите си животи и че тогава са били изядени. Сега е техен ред да изядат онези, които са ги изяли някога. Такъв е законът на карма. И не, това не е някаква безвкусна шега! Вие днес ядете животни. В някой бъдещ живот те ще са онези, които ще ви изядат. Въпросът е следователно кога ще спрете да се изяждате взаимно?“

Единствено Буда и бодхисатвите имат ясен възглед и ви препоръчват да не навреждате и да не убивате другите живи същества — животните. Злото, което извършвате, като действате по този начин,

един ден ще се обърне срещу вас. Ако ядете месо, вие никога няма да избягате от цикъла на преражданията.

— Но защо младоженецът да се е оженил за баба си? — попита някой.

— Бабата на това момче починала на 90 години. Преди да умре тя погледнала внука си. Момченцето било още малко, дори не било навършило девет години. Баба му била прекалено обсебена от него и точно преди смъртта си държала ръката му, гледала лицето му и се притеснявала кой ще се грижи за него — нейната любов към него била прекалено тежка.

Следователно след смъртта си тя решила да се прероди при съседите. Това впрочем било щастливо събитие за съседа, който от дълго време напразно се опитвал да има дете. Така в новото си прераждане бабата станала дъщеря на съседа. Тя се родила, когато внукът ѝ бил само на девет. Още от малка тя се влюбила в малкото момче, което също изпитвало специални чувства към нея. Когато пораснали, те естествено решили да се оженият.“

Това е краят на историята. Когато свърших да разказвам, просто казах на испанските колеги, че не бих желал да бъдат изядени от собствените си колеги. Реакцията им беше еднозначна — те избухнаха в смях. Това са наистина много весели хора! Беше ми ясно, че не бяха повярвали на тази история, но исках да съм честен с тях и въпреки че не повярваха на думите ми, все пак успях да посея добра карма в тях.

Ето защо споделям тази история и с вас.

С най-добри чувства!

АМИТОФО! (В името на Буда АМИТАБХА).

ЕДНА ПИЯНСКА ИСТОРИЯ

Наскоро се връщах от Авиньон, а умът ми беше изпълнен със спомени. Синът ми не спря да ми разказва вицове по време на цялото пътуване до Париж и така и не забелязах кога са минали всичките седем часа и половина. Авиньон е град на брега на Рона, заобиколен от големи лозови масиви. Затова произвежданото там вино се нарича „Кот дю Рон“ (бел.прев. „Côtes du Rhône“, т.е. вино от склоновете на река Рона).

Преди години бях отишъл съвсем сам в този град, за да уча в тамошния университет и бях единственият азиатец в моя курс. Сега си давам сметка, че там съм срещнал много услужливи и симпатични хора. Когато човек напусне родината си, винаги има нужда от помощ. В будизма се подчертава важността на това да се създават добри кармични отношения с всички онези, които срещаме. Ако създадем такива отношения, ни е възможно да преодолеем всички препятствия, където и да отидем.

Този уикенд се срещнах с някои от старите ми колеги от курса в Авиньон, които си спомняха по-специално, че им бях преподавал кунгфу на паркинга на нашия университет. Те не бяха забравили, че късно вечер ги обучавах на това бойно изкуство. Един от тях даже си спомняше, че беше получил множество удари от мен! Бях много опечален и искрено му се извиних!

Често им бях говорил, че кунгфу не е предназначено да се използва в улични сбивания. В школата по кунгфу, където бях тренирал в Аржентина, имаше две красиви фрази, изписани с калиграфски знаци (бел.прев. на китайски): „Търпението смекчава вятъра и стопява вълната“ и: „Онзи, който отстъпи една крачка назад, вижда по-ясно небето и земята“. Добродетелният човек е по-велик от боеца — много е жалко, когато някой с изключителни бойни умения за сметка на това е много подъл и нечестен.

През този уикенд един от приятелите ми ми припомни една стара история, която бяхме преживявали заедно, но аз я бях забравил. Щом

заговориха за нея обаче веднага си спомних всичко. Ето историята:

Спомням си, че преди години имаше изобилна реколта на грозде и кметството на Авиньон покани всички жители на града на по чаша вино „Кот дю Рон“ пред Папския дворец. Ние бяхме бедни студенти и не се поколебахме да се възползваме от този сгоден случай. Определихме си среща с целия курс на площада. Отидох там заедно с моите съседки, но ги изгубих почти веднага в тълпата. След това забелязах, че някои от моите колеги бяха доста пияни — те се опитваха да се покатерят по една от стените на двореца.

Впрочем виното притъпява ума и то до такава степен, че, след като си пийнат, някои хора почват да си въобразяват, че са способни на всякакви подвизи. Алкохолът ни кара да забравяме за опасността.

След това срещнах други колеги, които ми предложиха да отидем да ядем при един приятел. Така тръгнахме шестима в една съвсем мъничка кола.

Един от нас ставаше много агресивен, когато се напиеше. Този път той реши да свали прозореца на колата и да обижда всички минувачи, като ги наричаше „тъпаци“. Някои от обижданите по този начин не пропуснаха да го обидят на свой ред.

Изведнъж една кола ни изпревари и ни засече, като ни принуди да спрем. Отвътре излязоха яки мъже и ни попитаха защо нашият приятел ги беше обидил. Те отвориха вратата и измъкнаха нашия приятел от колата, след което излязохме и ние. Започна сбиване. Шофьорът на нашата кола много се уплаши и започна да крещи името ми, като ме молеше да направя нещо. За да бъда съвсем честен, аз самият бях доста пиян. Едва се държах на краката си, така че щеше да ми е доста трудно да се бия. Слязох от колата и видях, че някой удари един приятел. Потупах леко и приятелски по рамото този човек.

„Ние сме виновни! — му казах аз — и нашият приятел не трябваше да ви обижда.“

След което му представих моите извинения. Добавих, че ако продължава да е ядосан и не иска да приеме моите извинения, може да ме удари и аз няма да му отвърна. Очаквах да получа удар от човека, на който казах всичко това. С отворени ръце и без да се пазя, чаках да бъда ударен. Но вместо да ме удари, той ми стисна ръката и ми каза, че вече не е ядосан.

След това се опитахме да разтървем нашите приятели. Аз отново поднесох извиненията си, този път на цялата група — бях готов да ги поканя да изпием по чаша, за да разсеем недоразумението. Те обаче отказаха и си тръгнаха бързо.

Дори не си спомням как се прибрах вкъщи. На другия ден вече бях забравил тази история, която не ми изглеждаше особено важна. Моите приятели обаче я помнеха добре — когато се срещнахме отново, ми казаха, че случилото се ги е впечатлило.

Много хора си въобразяват, че е жалко да се изучават бойни изкуства, ако не смятаме да ги използваме, когато имаме сгоден случай. Всъщност практиката на бойните изкуства не е насочена единствено към боя — те съдържат много задълбочена философия. Тази практика позволява да се намери истинският път на съществуването и да се излезе от цикъла на преражданията.

Ако се намирате в опасна ситуация, онова, което сте научили от уроците по бойни изкуства, може да ви спаси живота. Една продължителна практика на тези техники води в крайна сметка до автоматизация на движенията, които стават много бързи.

Наистина пиенето на алкохол може да развесели ума, но подобна радост е съвсем кратка и непостоянна. Много хора са правили големи глупости, след като са пили. На всичкото отгоре алкохолът вреди на здравето, така че ви препоръчвам да пиете умерено. Не алкохолът ще ни донесе най-големите радости, а разбирането за нашето истинско аз, което не се ражда и не умира. Това е истинската радост, върху която ви препоръчвам да помислите.

Тук свършва моята история. Пожелавам на всеки да намери много лесно мира в себе си. АМИТОФО!

СРЕЩА С АБОРТИРАНОТО ДЕТЕ

Буда говори за чувстващите същества — „саттва“ на санскрит, като „чувстващи“ означава, че тези същества имат чувства, мисловно съзнание и чувствителност към живота. Те, разбира се, имат също чувства към другите същества, чувства, които след това пораждат различна карма. В резултат животът на всеки е различен. Така силата на карма ни насочва непрестанно през шестте различни пътища на прераждането.

Какво означава още изразът „чувстващи същества“? Буда казва, че всички чувстващи същества са равни. И все пак всички ние сме различни: едни са богати, други — могъщи, а трети са неми, глухи, луди, слепи. Следователно ми се струва, че не всички сме равни. Но Буда твърди съвсем ясно, че ние всички сме равни. Защо? За какво равенство говори той?

Учителят по Чан (Дзен) будизъм често си задава този въпрос — къде сме били преди раждането си? Къде ще отидем след смъртта си? Каква връзка има между тези въпроси и равенството, за което говори Буда?

В тази връзка бодхисатва Ваджрагарбха отговоря на Буда следното:

„Алаявиджнана (истинското аз) на всяко чувстващо същество винаги е съществувала. Тя притежава всичко необходимо и е чиста. Тя е отвъд трите свята. Тя е в нирвана. Тя е като луната, която се вижда от различните континенти: чувстващите същества я виждат ту пълна, ту като полумесеца. Луната обаче никога не променя обема си — нито нараства, нито намалява. Татхагатагарбхите (истинското аз) са като луната: те се намират в различните светове и всяка от тях е цяла. Като луната те никога не намаляват и не се увеличават, никога нищо не губят и нищо не печелят.

Но хората, на които им липсва мъдрост, имат нелогични мисли в това отношение и се привързват към тези си мисли. Ако някои хора успеят да се сдобият с истинско разбиране, те ще постигнат състояние

на незаразеност. След като постигнат това състояние, те могат да разберат различните функции на алаявиджнана (истинското аз).“

Преживявал съм някои много странни неща. Една сестра от нашата будистка асоциация ме помоли да напиша историята на малкия призрак от моята предишна къща. Публикувах тази история (първо на китайски, а по-късно и на френски език). След това някои приятели ме помолиха да продължа и да напиша и други истории. Всъщност аз съм съвсем обикновен човек и нямам никакви свръхестествени способности, но дълбоко вярвам в закона на карма (закона за причините и следствията).

Всичко, което съществува или се случва, със сигурност е предизвикано от нещо и на свой ред ще предизвика други неща. С други думи то е следствие от някаква причина, а след това ще бъде причина за ново следствие. Хората могат да се срещат и да създават връзки помежду си и тези срещи никога не са случайни. Практикуващите будизма трябва да използват тези връзки, за да създават добри кармични взаимоотношения. Разбира се, ако ви се случи нещо свръхестествено, ако наблюдавате нещо странно, си кажете, че не трябва да се страхувате, че това е удобен случай, за да създадете добри отношения със същества, които са различни от вас, защото това е една добра и рядка възможност да помогнете на тези чувстващи същества да установят добри връзки с Буда. Това за вас е възможност да практикувате Махаяна. Това са обетите на Буда и всички останали бодхисатви.

Не бих могъл да обясня моя опит със свръхестественото, ако се основавам единствено на познанията на съвременната наука. Не бих могъл също така да искам от вас да повярвате на тези истории, ако не желаете. Моля ви само да прочетете историята ми както бихте прочели един фантастичен роман. Можете да си помислите, че случилото се е само поредица от съвпадения. Аз наистина не искам нищо от вас в тази връзка и впрочем нямам нито сили, нито желание да споря по темата.

Първо, нека поговорим малко за френския език. Лесно е да се установи, че за французите от предишните поколения е изключително трудно да научат някой чужд език. В момента, с промените, свързани с глобализацията, новите поколения французи изглежда вече нямат този проблем.

Преди много време един приятел французин ми разказа един виц: как се нарича някой, който говори три езика? Трилингвален. А как се нарича човек, който говори два езика? Билингвален. А човек, който говори само един език? Монолингвален? Не, французин!

За това впрочем си има сериозна причина. През XVIII век европейската аристокрация обожава френския език, който естествено се превръща в език на кралските дворове. Дълго време френският език е езикът на дипломацията и се използва широко от различните администрации.

От своя страна английският език е повлиян в голяма степен от френския. И днес можем да намерим много английски думи с френски произход. Например „beef“ („вол“) идва от френската дума „bœuf“. Това не е съвпадение. Французите винаги са били много горди със своя език.

През колониалната епоха обаче Британската империя налага английския в колониите си, а след Втората световна война САЩ продължават да разпространяват английския език в останалата част на света. Така френският език постепенно изгубва привилегированото си място в международен план. Последното, разбира се, поражда недоволство сред французите. Френската държава влага значителни усилия, за да предпази френския език от нахлуването на чужди езици. Въпреки това се наблюдава навлизането на някои термини от английски.

Следователно ако французите не са особено добри в изучаването на чужди езици, то това не е без причина. Всъщност винаги и дори и днес аристократичните европейски училища са училища с преподаване на френски. Например кралят на Испания е потомък на френско аристократично семейство. Той е учил във френско училище в Испания. Веднъж гледах по телевизията как френски журналист му задава въпроси. Кралят се изразяваше много добре на френски. Даже ми се стори, че говори го говори по-добре от майчиния си език.

Моята бивша съпруга е родена в Испания, като баща ѝ е испанец, а майка ѝ — французойка. Майка ѝ работеше в едно френско училище в Мадрид. Нейните деца са имали предимството да могат да посещават училището, без да плащат. Бившата ми съпруга, братята ѝ и нейните бивши съученици често ми казваха, че са учили в един клас с потомците на различни европейски крале.

Една бивша съученичка на жена ми на име Сайда е потомка на богато аристократично семейство от Мароко.

Срещнах я за първи път в Париж. По онова време тя живееше под наем в много изискан апартамент в скъп парижки квартал. Бившата ми жена я чувстваше като сестра, а на мен тя ми приличаше на принцесата от анимационния филм на Дисни „Аладин“. Само че я намирах за много по-красива от персонажа на Дисни. Тя беше по-елегантна и с по-светла кожа от анимационната героиня.

Навремето Сайда подготвяше докторат по литература в парижкия университет. Тя обаче създаваше впечатление, че е дошла в Париж на почивка. Дори ми каза, че не ходи особено често в университета и че предвид богатството на нейното семейство всъщност няма нужда да работи. И харчеше парите си без никаква мярка...

Първия път, когато я видях да говори с жена ми, намерих разговора им за много забавен — те започваха изреченията на испански и ги завършваха на френски. Беше много интересно.

Прекарах част от детството си в Южна Америка. С други думи израснах, говорейки испански, така че можех да се включа без проблем в техните дискусии. Липсата на езикова бариера помогна на Сайда да ме почувства много близък. Тук започвам историята с нея.

В един момент в живота на Сайда се случиха много непредвидени неща — промените бяха наистина сериозни. Годината беше катастрофална за нея. Първо, тя внезапно изгуби майка си, а малко след това приятелят ѝ я напусна. Това обаче не се оказа най-лошото. След смъртта на майка ѝ баща ѝ набързо се ожени отново и то за жена, която беше по-млада от Сайда. На всичкото отгоре това младо момиче, което стана мащеха на Сайда, вече беше успяло да се разведе и имаше дете от предишния си брак. Сайда не можеше да понася създаването се положение. Бракът на баща ѝ с млада разведена жена я изпълваше със срам. За нея този съюз наистина бе унижителен и когато научи, че мащехата ѝ е бременна, тя много се натъжи и разочарова от баща си (преди това тя го смяташе за добър мюсюлманин и за най-честния човек на света). Тя беше много нещастна от факта, че веднага след смъртта на майка ѝ баща ѝ вече беше срещнал отново любовта и то с младо и бременно момиче. Мнението ѝ за баща ѝ рязко се беше влошило.

Тя замина за Мароко, за да се срещне с него, а след това се върна в Париж изпълнена с много гняв. Повече не желаше да го вижда. Баща ѝ пък искаше тя да се омъжи възможно най-бързо. Беше ѝ представил младежи от добри семейства, но тя, разбира се, не желаше и да чуе за тях.

Баща ѝ реши да спре издръжката ѝ. Той спря да ѝ дава пари, за да я накара да се омъжи. Сайда беше свикнала да харчи големи суми пари за кратко време. След решението на баща си тя се уплаши, започна да взима заеми наляво и надясно и ѝ беше много трудно във всекидневния ѝ живот. Ние, разбира се, ѝ помогнахме. Тя многократно идва при нас за помощ. Започна да си търси работа, напусна луксозния си апартамент и си потърси стая с нисък наем.

През този период тя често идваше вкъщи — изпълняваше ролята на бавачка и се грижеше за по-големия ми син. Плащахме ѝ на час, което ѝ осигуряваше малък доход.

По това време големият ми син беше на две години. Сайда често му говореше на арабски. Един ден синът ми видя едно малко арабче да пада на улицата. Той му помогна и му каза няколко думи, които не разбрах. Майката на детето беше много изненадана, че синът ми говори арабски. Тя дойде да ме попита как е възможно това. Аз впрочем също бях много изненадан. Мисля, че днес синът ми напълно е забравил този език.

Промените в живота на Сайда през последните години бяха наистина значителни. Тя ставаше все по-отговорна. Най-после реши да завърши възможно най-бързо своя докторат. Ходеше често в университета, сприятели се с много студенти и по-късно заживя заедно с едно момче с хомосексуална ориентация и една италианка. Те наеха заедно малък апартамент. И така трите „момичета“ заживяха заедно.

Аз лично така и не отидох да видя мястото, където живееха, но жена ми ми каза, че апартаментът е наистина съвсем мъничък, а кварталът е ужасно шумен. И въпреки тази обстановка Сайда съумя да завърши доктората си и да направи блестяща защита. Тя беше толкова щастлива, че дойде вкъщи да ни разкаже как е минало. Ние също бяхме много щастливи за нея и я поздравихме горещо. Тя ми каза съвсем честно, че някога в своя луксозен апартамент просто не е намирала смелост да напише доктората си, но че в деня, в който наистина е решила да го напише, е намерила необходимите сили и

способности да свърши работата, независимо от мястото, на което се е намирала.

Въпреки докторската титла по литература за нея не беше особено лесно да си намери подходяща работа във Франция. Тя често сменяше работното си място и се занимаваше с различни неща. По този начин, постепенно успя да върне дълговете си.

Наблюдавах как през последните години в Сайда настъпиха някои промени. Беше ми трудно да повярвам на това, което виждах. Например, не можех да си представя, че тя би могла да живее в квартала, в който живее и до днес. Мисля, че някога тя дори нямаше да поиска да изпие една чаша кафе с хората от този квартал, ако я бяха поканили. Със сигурност щеше да намери някакви извинения, като например че кварталът не е особено сигурен.

Някога беше само аристократична принцеса, а сега се беше превърнала в смел човек, проявяващ постоянство в преодоляването на трудностите. И преди всичко бе станала принцеса, която общува дори с обикновените хора.

Сега бих искал да споделя с вас една положителна мисъл: когато започваме да работим, не бива да си търсим предлози и извинения, за да не свършим работата — трябва да направим онова, което се изисква от нас, и да го направим както трябва. Отначало това сигурно няма да е лесно и ще имаме желание да спрем, защото ни е много трудно. Всъщност просто не сме свикнали да вършим тази работа. Ако обаче упорстваме и направим нещото един или два пъти, ще видим, че всъщност то не е толкова трудно, колкото ни е изглеждало отначало.

Например Буда е свикнал да помага на чувстващите същества. За него е много лесно да бъде щедър, защото той не усеща страдание дори при най-лоши и отвратителни условия. Буда е абсолютно свободен от страданието. Каквото и да прави, където и да се намира, той няма чувството, че полага някакви усилия или че прави нещо трудно. Впрочем Буда никога не си мисли, че помага на чувстващите същества със своето състрадание. Той им помага, без да иска нищо в замяна. Ето едно правилно поведение, към което трябва да се стремим и самите ние.

Сайда е един чудесен пример. Когато тя все още живееше в луксозния си апартамент, се случваше бившата ми съпруга да си уговори среща с нея. По най-малкия повод обаче Сайда беше способна

да не уважи уговорката. Случваше се да предупреди, че няма да дойде, в последния момент. По онова време, честно казано си мислех, че Сайда не е човек, заслужаващ доверие.

След трудния период, който преживя, Сайда напълно се промени — тя изобщо спря да закъснява. Когато идваше вкъщи да гледа децата, винаги го правеше навреме. Дори реши да ни помага да почистим къщата. Имахме и възможността да опитваме вегетарианския кускус, който тя старателно готвеше.

Примерът със Сайда съответства точно на казаното по-горе — щом свикнем да правим нещо, вече не ни се струва, че да го правим, е много трудно. Следователно не бива да ни е страх от трудностите в живота, защото и в най-лошата ситуация можем да упражняваме своята упоритост и да развием мъдростта си.

Веднъж старият монах Гуан Цин каза следното: „Животът е подобен на телевизионен сериал. В него всички играят различни роли. В зависимост от това в кой епизод се намираме, се налага да играем в различни сцени. Понякога е достатъчно да участваме в сцена на радост или на тъга и нашите емоции се променят съответстващо. Всъщност радостта или тъгата са само непостоянни сцени на нашето сърце. Тези емоции са само продукт на различаващите анализи на нашето мисловно съзнание. По същия начин виждаме и този нечист свят — независимо дали преживяваме добри или лоши моменти, дали трупаме положителен или отрицателен опит или се сблъскваме с доброта или злоба, нашето настроение зависи от анализите на мисловното ни съзнание и съответно се повишава или пада.

От безкрайно много калпи лошите ни навици ни насочват към злото. Трудно е да се изградят нови навици, които да ни водят по правилния път.

Всъщност сме доволни да наблюдаваме проявата на лошите ни привички и изцяло им се отдаваме. Буда и бодхисатвите могат да понесат онова, което е непоносимо, и да продължат с добрите практики и при най-трудни условия. Като си дадем сметка, че най-трудните неща са за Буда и бодхисатвите, ние ги поздравяваме. Ние самите обаче не практикуваме.

Ако ни е толкова трудно да практикуваме будизма, това е просто защото сме обикновени хора. Не сме се научили да следваме добрите

практики. И ако оставим ума си да бъде привлечен от лошите навици, ние се отдалечаваме все повече от пътя на бодхи.

Всичко казано дотук съответства на възгледите на едно обикновено същество. Причината е, че не сме взели твърдо решение или че ни липсва воля, което е твърде жалко.“

По-късно Сайда си намери постоянна работа. Вече не можеше да идва толкова често вкъщи. Понякога все пак я виждахме и тя често ни говореше за семейството си. Разбира се, знаех, че все още изпитва гняв към баща си. Възползвах се от едно нейно гостуване, за да ѝ обясня будистката дхарма. Говорих ѝ за причинно-следствената връзка (карма) и макар че тя не повярва в прераждането, често ми казваше, че Аллах говори с моята уста (всъщност по онова време все още не бях станал будист официално и не разбирах съвсем добре будистката дхарма. Бях обаче убеден в противното и ѝ говорих за основните положения, касаещи прераждането и кармата).

Често ѝ казвах, че е необходимо да възстанови добрите отношения с баща си. В началото тя често проявяваше недоволство и се гневеше. Бившата ми съпруга ми препоръча да ѝ помогна с китайско гадаене (И-дзин).

Възползвах се от всеки удобен случай, за да я посъветвам да се свърже отново със семейството си и особено с баща си. Отначало тя не искаше да ме слуша. В крайна сметка обаче се съгласи да му се обади по телефона. Тогава му разказала, че е успяла да завърши образованието си и е защитила доктората си в парижкия университет. По гласа на баща ѝ станало ясно, че бил много развълнуван. Едва говорел и ѝ казал, че е изключително горд с нея. Когато Сайда ми разказа тази история, аз също много се развълнувах.

Накрая Сайда отиде да посети баща си и дори успя да приеме мащехата си. Когато се върна в Париж, тя дойде вкъщи с кутия, пълна с арабски сладкиши. Ние, разбира се, добре хапнахме от тези лакомства!

Във връзка с тази история тук мога да потвърдя, че това да се съветват хората да живеят в хармония със семейството си носи отплата под формата на сладкиши! Наистина си струва!

Сайда често говореше за своята съквартирантка — студентка от Италия. Тя беше станала нейната най-добра приятелка. Те често излизаха заедно, гледаха филми... Един ден ми каза, че италианската ѝ

приятелка се е влюбила в един французин. Усещах, че Сайда не е във възторг от това, че приятелката ѝ излиза с този мъж. Съквартирантката ѝ обаче беше много влюбена. Веднъж Сайда ми каза, че приятелката ѝ трябва да се е побъркала, за да се влюби в подобен човек.

Един ден Сайда дойде вкъщи. Тя искаше да чуе мнението ми за абортите и ми каза, че приятелката ѝ е забременяла. Сайда смяташе, че това италианско момиче е твърде младо и беше проявило много голяма небрежност.

Френският ѝ приятел знаеше, че е забременяла. Той я беше отблъснал жестоко и беше скъсал с нея.

Затова Сайда искаше да знае какво мисля за абортите. Естествено бях твърдо против. Решението обаче зависеше изцяло от нейната приятелка. Накрая си помислих, че това момиче положително ще абортира. Затова взех един лист хартия и написах: „Намо Бодхисатва Кситигарбха“. Казах на Сайда, че, ако приятелката ѝ махне детето, ще трябва да рецитира тези думи всяка вечер, докато заспи. Обясних ѝ също кой е бодхисатва Кситигарбха. Видях, че Сайда грижливо прибра листчето в чантата си. Веднага щом се навечеря, тя побърза да си тръгне. Отново си помислих, че това италианско момиче сигурно ще махне бебето. Не знаех дали ще иска да повтаря името на бодхисатвата или не. Така или иначе това вече не беше мой проблем. Не можех да я накарам насила.

След няколко седмици на гости ни дойде един тайвански приятел. Вечеряхме заедно, поговорих доста с него и си легнах сравнително късно. На следващия ден, когато вечерта взех метрото, за да се прибера вкъщи, изведнъж усетих много силна умора да се разпространява в тялото ми. Това не беше обичайна умора. Първо си помислих, че това се дължи на късното лягане предишната вечер. Но беше странно да съм чак толкова уморен. Впрочем докато бях на работа през деня, се чувствах добре. Защо в такъв случай изведнъж се почувствах толкова уморен?

Стигнах до вкъщи вървейки съвсем бавно. Усещах тялото си ужасно тежко. Вече вкъщи докоснах челото си. Изглежда имах температура. От малък тренирах бойни изкуства и се разболявах много рядко. Следователно случващото се беше много странно.

Щом бавачката на сина ми си тръгна, му казах, че трябва да си легна, за да си почине и че ако огладнее, може да яде от бисквитите,

които бяха оставени на масата, а за вечерята щяхме да мислим по-късно. Завърших изречението си и си отидох в стаята.

Изведнъж ми стана черно пред очите. Имах чувството, че земята се въртеше. Чувствах се много слаб и щом легнах на леглото, изобщо спрях да мърдам. След това тялото ми започна да трепери цялото, сякаш някой искаше да проникне в него. Това е много трудно поддаващо се на описание усещане, но във всеки случай изключително неприятно. Изведнъж усетих присъствието на дете (или по-скоро бебе). То беше до мен. Всичко беше размазано, но някак си различавах една червена светлина.

Детето ми каза, че мрази майка си. Питаше се защо не му е позволила да се роди. Искаше да бъде дете на майка си и преди всичко да бъде гушкано от нея. Надяваше се да стане нейният малък любимец. След това ми каза, че съм дал на майка му едно определено име. Че майка му произнася това име ежедневно и че всеки път, когато иска да се доближи до нея, там има „хора“, изпълнени със светлина, които му пречат. Виждах, че това дете беше много тъжно. То ме попита защо не го оставят да се доближи до майка си и защо не може да е до нея? То беше изпълнено с гняв, омраза и желание за мъст. Искаше да се разболея, мразеше майка си и баща си. Мен, естествено, ме мразеше също, защото беше изпълнено с много гняв. Аз все пак виждах, че в него едновременно имаше обич и омраза — то беше едно бедно дете. Тогава то ми каза, че търси начин да навреди на здравето ми. Искаше животът ми да бъде измъчен.

За мен това дете беше наистина тъжно. Подозирах какво се беше случило. Тогава започнах дълъг разговор с него. Отначало трябваше да му кажа истината, която не му беше много приятна — че майка му е една бедна италианска студентка, изоставена от баща му. Че ако все пак се беше родило, животът му нямаше да е лесен. Майка му нямаше да може да продължи да учи, защото щеше да трябва да се грижи за него. Това би означавало, че тя не би имала дори университетска диплома и съответно щеше да ѝ е трудно да си намери добра работа във Франция.

Знаех също, че семейството на майка му е традиционно католическо италианско семейство. Ако си представим, че се беше родило, майка му може би въобще нямаше да посмее да се върне в Италия. Щеше да се наложи да остане в Париж, където животът е

много скъп — детето щеше да води доста беден живот в семейство със само един родител.

Ако се бяха върнали в Италия, може би баба му и дядо му щяха да са лоши с него. Кой би искал да живее по такъв начин? Хората около него биха го презирали. А и майка му имаше вече достатъчно тъжна съдба — беше изоставена от своя приятел. Защо то, това малко дете, искаше да й причини още по-голяма вреда? То ми беше казало, че би искало да бъде гушкано от майка си. Защо тогава искаше да й навреди? Това не беше ли противоречие? Усещах, че сърцето на това дете е разбито и наистина ми беше мъчно за него.

След това говорих още дълго време с него. Попитах дали знае името, което майка му рецитира, преди да заспи. То не отвърна и аз му казах: „Това е бодхисатва Кситигарбха. Знаеш ли, че този бодхисатва е изпълнен със състрадание и че е много могъщ?“ То продължаваше да мълчи, а аз продължавах да му говоря: „Би ли желало да помоля този бодхисатва да те отведе на едно хубаво място?“ Усетих, че детето е съгласно, така че му казах: „Когато напуснеш тялото ми, ще стана и ще рецитирам сутрата на основните обети на Бодхисатва Кситигарбха («Ksitigarbha Bodhisattva Purvaprānidhana Sutra»). След това ще върна към теб всички заслуги, получени по време на рецитирането на сутрата. Ще помоля бодхисатва Кситигарбха да те отведе на хубаво място.“

Усетих, че гневът му започва да уталожва. Помолих го да напусне тялото ми, тъй като щях да ставам. Усетих, че си е тръгнало. Тъкмо щях да стана, но то бързо се върна отново в мен. Думите ми не бяха достатъчни, за да го успокоят. Попита ме защо не може да целуне майка си, защо не може да се роди в този свят, защо това му се случва на него, а не на другите, и защо не го оставят да се доближи до майка си. Трябваше отново да му обясня ситуацията и да го уверя, че Буда е изпълнен със състрадание и че ако създанията от светлина не го оставят да се доближи до майка си, това е защото тези същества на светлината са способни да го заведат на друго място.

Още веднъж усетих, че е съгласно с мен и го помолих отново да излезе от тялото ми. Започнах да се изправям. То си беше тръгнало.

Но малко след това се върна отново. Беше наистина много разгневено и не искаше да се помири с мен толкова лесно. Завърна се с много „защо“ и ние отново си поговорихме на дълго и на широко. И то

отново се съгласи да напусне тялото ми. Най-после всичко приключи — то наистина напусна тялото ми.

Събудих се и видях, че съм облян в пот. Дрехите ми бяха ужасно мокри, но вече нямах температура, сякаш бях имал тежка болест и току-що бях оздравял. Чувствах се много уморен. Видях, че жена ми се е прибрала вкъщи и я помолих да сготви за сина ми и преди всичко да не ме безпокои. Взех сутрата и я изрецитирах съвсем бавно. След това се помолих на бодхисатва Кситигарбха да отведе това дете на добро място и всички заслуги от това рецитиране да се върнат към него. Щом свърших, обясних всичко на жена си. Тя настръхна и ми каза, че това е нещо наистина невероятно. Посъветва ме да не разказвам тази история на италианското момиче и на Сайда. Тя се страхуваше, че те много ще се натъжат.

Сайда се ожени по-късно и имах честта да ѝ бъда кум. На тази сватба видях за първи път италианката. Тя дойде да ме поздрави. Видях тъга в очите ѝ, неизказана мъка. Тя отвори уста и имах чувството, че иска да ме попита нещо. Не успя обаче да каже нищо. Аз също замълчах за случилото се и така или иначе важното е, че детето беше отведено от бодхисатва Кситигарбха на мястото, където трябваше да отиде.

Това е краят на моята история с това дете. Надявам се, че то отново ще може да се роди в този свят и се надявам, че скоро ще е способно да чуе истинското учение на Буда. Като завършек на тази история искам да изрецитирам три пъти името на Бодхисатва Кситигарбха:

Намо Бодхисатва Кситигарбха.

Намо Бодхисатва Кситигарбха.

Намо Бодхисатва Кситигарбха.

АМИТОФО (в името на Амитабха).

С най-добри чувства!

ПТИЦАТА И МОЯТ СИН

Във Франция вкъщи нямаме телевизор, конзола за видео игри и съответно видео игри. Мобилният телефон на малкия ми син е от най-простите модели. За сметка на това имаме компютър, който ни позволява да поддържаме контакт с модерния свят. Напоследък се сприятелих с много китайски будисти по Фейсбук. От време на време гледаме заедно видеоклиповете, публикувани във Фейсбук от приятелите ми. Изборът да нямаме телевизор или видео игри е тясно свързан, от една страна, с желанието ни да позволим на децата да се развиват по здравословен начин, а от друга, спрактиката на будизма. Това е избор, който заслужава да бъде подробно обсъден, и положително ще намерим тази възможност по-нататък.

Един от приятелите ми във Фейсбук веднъж спаси една птица на улицата. Той е много мил и положи най-внимателни грижи за това малко птиче.

Като заговорихме за птици, синът ми обожава животните. Той често взима от библиотеката книги, посветени на птиците, и ние редовно гледаме видеоклиповете, публикувани от нашия приятел във Фейсбук.

Днес бих желал да ви разкажа историята за моя малък син и неговото птиче.

От съвсем малко момчето ми искаше да си има птица. Той имаше много силна кармична връзка с този животински вид. Доколко си спомням, той все още почти не можеше да говори, когато ми каза, че иска да гледа птиците. Можеше да ги наблюдава един цял следобед. Когато го водехме в супермаркета, той често искаше да купуваме семена за диви птици и след това ги слагаше в градината ни. После наблюдаваше птиците, които идваха да се хранят. Понякога слагаше купчина семена на балкона на стаята си и чакаше птиците да дойдат да се хранят.

Помня, че беше още съвсем мъничък — беше преди Коледа — когато го попитах какъв подарък би искал да получи, за да го поръчаме

заедно на дядо Коледа (той все още вярваше, че го има). Синът ми посочи една снимка с пират, който имаше папагал на рамото си. Като гледах снимката, му казах, че няма никакъв проблем и че дядо Коледа със сигурност ще му донесе подаръка, който си е избрал.

Купих му пиратски костюм, включително пиратска сабя, като си мислех, че ще е много доволен. На Коледа синът ми грижливо разопакова подаръка си и когато го отвори напълно, започна да търси нещо из цялата къща, като гледаше навсякъде и докато претърсваше къщата не спираше да повтаря с малката си уста: „Невъзможно, невъзможно, защо е изчезнал? Трябва да се крие някъде...“

След няколко минути започна да плаче и ми каза, че не е намерил подаръка си, че дядо Коледа не му е донесъл каквото е искал, а той е бил толкова послушен и добър. Следователно се чудеше защо дядо Коледа го наказва.

Тогава му показах снимката на пирата и му припомних, че е искал именно този пиратски костюм. Защо плачеше?

Синът ми, без да спира да плаче, ми показва не дрехите, а папагала, който се намираще на рамото на пирата. (Тук бих искал да уточня, че нашето подсъзнание ни показва това, което искаме да видим или да чуем. Ето защо не можем да твърдим, че видяното или чуто винаги е вярно).

Когато погледнах папагала, всичко ми стана ясно: „Господи — си казах — наистина съм разбрал погрешно желанието му!“

Набързо му обясних, че дядо Коледа е много стар и му е трудно да хване папагал. Предложих му да не иска твърде трудни неща от дядо Коледа. След това го попитах дали е съгласен с мен. По-големият ми син ми се захили и каза на брат си, че дядо Коледа е все още много гъвкав и ловък, но коремът му е станал твърде голям (като през това време сочеше моя собствен добре закръглен корем!). Синът ми добави, че дядо Коледа вече не успява да скочи много високо, така че му е невъзможно да хване папагал. Аз поклатих утвърдително глава и се усмихнах на малкия ми син, който на свой ред ми се усмихна. Той дори каза, че ще остави бонбони за дядо Коледа. Батко му побърза да му обясни, че последното е излишно, тъй като коремът на дядо Коледа и без това е достатъчно голям... Така свършва историята за папагала.

Една неделя през месец юни мой приятел ме покани на гости на вечеря. Точно преди да тръгна, видях едно малко птиче почти без пера.

Предположих, че току-що се е излюпило и че умира. Взех го бързо и го внесох вкъщи. Дадох му вода. Нямах време да се чудя какво ли яде. Погледнах в хладилника — имах още няколко твърдо сварени яйца с чай. Отрязвах парченца от едно яйце и ги сложих в една дървена кутия. Казах на нашата котка да не закача птичката и след това излязохме бързо със сина ми, за да отидем при приятеля ми.

Там синът ми през цялото време настояваше да се прибираме. Стана ми ясно, че много се притеснява за птичето. Празнувахме рождения му ден предишната неделя. Едва бяхме празнували рождения му ден и намерихме това птиче без пера. Това изобщо не беше случайно и беше един прекрасен подарък за него... Това птиче беше толкова малко и толкова сладко! Мислех си, че момчето ми щеше да е щастливо да се грижи за него.

Щом се прибрахме вкъщи синът ми направи гнездо със сламките, които беше събрал. Той внимателно постави птичето в него и му даде да яде с много нежност... Когато виждаше сина ми, птичето винаги широко отваряше човка. То подскачаше и чуруликаше най-щастливо. Вълнуваше се толкова, колкото и сина ми. На другия ден след закуска синът ми показва нагледно движенията, който правеше птичето. Имитацията му беше възхитително точна — не можех да кажа коя беше истинската птица и кой беше по-щастлив — синът ми или птицата!

Синът ми сложи гнездото на балкона на стаята си, като се надяваше, че майката на птичето може да намине да го навести. Когато малкият му пернат приятел станеше готов да лети, щеше да може да отиде при другите птици, а и да идва при него от време на време. Тази идея много радваше момчето ми.

През следващите дни, щом се прибереше вкъщи, синът ми веднага почваше да говори на птичето и да го храни. Те имаха да си казват много неща.

След няколко дни един следобед температурата рязко спадна. Внезапно стана студено и се изви буря. Когато се прибрах вкъщи, ми казаха, че синът ми е плакал много, понеже птичето е умряло.

По-големият ми син ми каза, че брат му е плакал цял следобед и че не е успял да го успокои по никакъв начин. Неговият пернат приятел беше умрял в гнездото си! Отидох да видя сина си в неговата стая, но той продължаваше да плаче. Каза ми, че птичето наистина му

е било приятел и не е искал да го напусне така внезапно... Навремето не бях станал будист официално, но в сърцето си отдавна бях убеден, че учението на Буда е вярно. Затова и се възползвах от възможността да обясня на сина ми, че птичето не е мъртво, че неговото истинско аз („татхагатагарбха“) не може да умре и че птичето може да се прероди дори като човек, за да могат по-късно да се срещнат и без съмнение да станат много добри приятели... просто защото истинското аз („татхагатагарбха“) на това птиче е способно да почувства неговото приятелство. Обясних му, че трябва бързо да започнем да рецитираме името на Буда, за да може неговият пернат приятел възможно най-бързо да се прероди като човек...

Обикновено когато говоря на сина си за будистката Дхарма, той никога няма особено желание да слуша. Този път обаче се съгласи с всичко съвсем покорно. Слушаше ме много внимателно. Това беше благодарение на появата на тази птица бодхисатва. Синът ми и аз застанахме на колене пред статуята на Буда и се молихме и призовавахме неговото милосърдие и състрадание, за да помогне на пернатия приятел на моя син да се роди като човек. Ние също така повтаряхме името на Буда, за да може пернатият приятел на сина ми да получи благословията на Буда. Молихме се, за да може бардото на птичето да приеме трите убежища — убежището в Буда, убежището в Дхарма и убежището в Сангха.

„Намо Буда Шакямуни, Намо Буда Шакямуни, Намо Буда Шакямуни“

Щом свършихме молитвата ни, синът ми каза, че е много гладен. Същата вечер той изяде две купички с китайско фиде, а после погребяхме птичето в нашата градина.

По-късно разказах тази история на един член на нашата будистка асоциация, който на свой ред ми разказа друга история — историята с почитаемия Ананда и динята. Ето я и нея:

Един ден почитаемият Буда вървял с двама свои ученици, почитаемия Касапа и почитаемия Ананда. Към обяд почувствали, че жаждата започва да ги измъчва. Тогава спрели под едно голямо дърво край пътя близо до един бостан.

Почитаемият Буда го видял и помолил почитаемия Ананда да отиде и да поиска една диня, за да могат тримата пътници да утолят жаждата си.

Почитаемият Ананда тръгнал, за да изпълни молбата. Той видял една млада жена, която явно се грижела за бостана. Приближил се до нея и учтиво я заговорил:

„Благодетелке, моят учител почитаемият Буда Шакямуни, който е съвсем наблизно, един негов ученик и аз самият сме гладни и жадни. Бихте ли могли да ни дарите една диня и да ми позволите да я занеса на Буда?“

Преди още да завърши изречението си младата жена се разгневила и отхвърлила молбата му. Тя го обидила и нагрубила и му наредила веднага да се маха от бостана.

Почитаемият Ананда се завърнал тъжно при Буда и му разказал случилото се. Буда не проявил никаква изненада, а усмихвайки се, се обърнал към почитаемия Касапа:

„Касапа, сега е твой ред — отиди и поискай една диня“.

Почитаемият Ананда бил красив младеж, а почитаемият Касапа бил стар човек. Обикновено младите момичета харесват красивите младежи. Почитаемият Ананда си помислил, че след като девойката му е отказала на него, то почитаемият Касапа няма никакъв шанс.

Почитаемият Касапа бил чул какво се било случило с Ананда. Той не бил сигурен, че ще успее да получи диня, но си мислел, че Буда никога не дава случайни разпореждания. Знаел, че всички думи и действия на Буда са пропити с дълбок смисъл. Така че се изправил и отишъл да види младата жена.

Това, което му се случило, било също толкова изненадващо — тя била много щастлива да го види. Коленичила пред него и го попитала дали има нужда от храна. Почитаемият Касапа дори не успял да отговори, а тя вече била избрала най-узрялата и най-голяма диня.

Почитаемият Ананда видял, че почитаемият Касапа се връща заедно с младата жена, като последната носи една голяма диня. Въпреки че обмислил странното поведение на младото момиче, той не могъл да разбере нищо. Точно в този момент Буда обяснил кармичните връзки между девойката и Ананда и Касапа:

Преди десетки хиляди калпи Касапа и Ананда били двама монаси, които често вървели заедно. Един ден Ананда крачел пред Касапа, когато видял на пътя пресния труп на една котка. Телата на умрелите котки много бързо се напълват с паразити и привличат гризачите. Последните тъкмо се хранели с плътта на котката. Ананда

при вида на умрялата котка си запушил носа с две ръце, изкривил лице в ужасна гримаса и бързо се отдалечил. Касапа също видял мъртвата котка, но изпитал силно състрадание. Той дори направил малка церемония, за да може умрялата котка да приеме трите убежища. Молил се за нея и изкопал дупка, за да я погребе вътре.

Буда погледнал двамата си ученици и им казал:

„Тази млада жена е преродената котка и благодарение на молитвата на Касапа е успяла да се роди като човек. Следователно е съвсем нормално сърцето ѝ да се изпълни с радост при вида на Касапа. За сметка на това Ананда изпитал голямо отвращение в миналото и заради това вместо диня получил обиди.“

След като изслушали проповедта на Буда двамата му ученици и младата жена вече нямали никакво съмнение относно закона на карма.

Когато свърших да разказвам тази история на децата ми, те ми казаха, че за в бъдеще, ако получат вкусна диня, със сигурност ще я споделят с всички.

Тук свършва тази история. Надявам, че всеки ще успее да получи вкусна диня.

АМИТОФО!

ВРЪЗКА БЕЗ ЗАГУБА ИЛИ ПЕЧАЛБА: ЛЮБОВТА Е БЕЗГРАНИЧНА

Днес следобеда отидох на ресторант с приятели от курса по кунгфу. Докато ядахме, изпратих смс на сина ми да дойде при мен след урока си по китайски.

Китайското училище се намира в една църква в 13-и парижки район, почти срещу ресторанта, в който бях, но малко по диагонал.

След като изпратих съобщението, си дадох сметка, че урокът на сина ми трябва да е свършил, но него все още го нямаше. Реших да отида да го потърся в училището. Когато стигнах, видях, че занятието все още не е свършило. Почаках няколко минути и изведнъж една възрастна чернокожа дама се приближи до мен и ми каза, че ѝ е много студено — вярно, че в този момент в Париж температурата беше доста ниска.

Каза ми още, че би желала да получи палто и че търси свещеника, който отговаря за църквата. Бях чувал, че с приближаването на Коледа хората често даряват дрехи на църквата и тези дрехи след това се разпределят между хората в нужда.

Затова заведох тази жена при свещеника. Придружих я до бюрото му и после отидох да взема сина си. Възрастната дама излезе доста бързо и ми каза, че свещеникът няма палто, което да ѝ даде.

Виждах добре, че цялата трепери. Извадих документите си от моето собствено палто и го подадох на жената да го облече.

Тя се разплака — не можеше да повярва на случващото се. Видях обаче, че лицето ѝ просветна. Казах ѝ, че съм купил палтото, за да отида на ски с него и то е доста топло. Добавих, че ако няма нищо против, може да го задържи.

Помогнах ѝ да се облече, след което тя ме прегърна и ми благодари през сълзи. Отговорих на прегръдката ѝ и ѝ пожелах весели празници. През това време си казвах сам на себе си: „Бабче, излишно е да ми благодариш, защото истинското аз не дава и не губи нищо, то винаги си е то самото. Впрочем с това плато, което ти давам, създавам

силна кармична връзка с теб и когато истинското учение на Буда достигне Франция, бих желал да си тук, за да го следваш.“

Когато видях радостта на тази жена, аз произнесох името на Буда: „Амитофо“.

Докато заведем възрастната дама при свещеника, часът беше свършил и синът ми беше отишъл да ме търси в ресторанта и след като не ме намерил, се беше върнал в училището. Щом дамата си тръгна, забелязах сина си, който подскочаше нетърпеливо. Върнахме се заедно в ресторанта.

Когато си тръгнахме оттам, един приятел ме попита: „Къде ти е палтото?“ Отговорих му, че съм го дал на някого.

Синът ми каза, че на него самия не му е студено и иска да облека неговото палто. Аз отказах, но и той не искаше да го облече повече.

Тогава разбрах както иска. Отидохме в най-близкия супермаркет и си купих палто. Едва тогава синът ми се облече на свой ред.

Взехме метрото, за да се приберем вкъщи и чух синът ми да пее. Искаше ми се да го снимам тайно с телефона си, но не успях.

Ние всички искаме хората да ни обръщат внимание, но по-важното е ние да обръщаме внимание на другите, защото така можем да засеем повече добри кармични семена. Практиката не се състои само в овладяване на мъдростта, а освен това е необходимо да практикуваме добродетелността, да поддържаме в себе си състраданието и ако можем да помогнем на другите, да не се колебаем да го направим, защото в тези моменти създаваме добри отношения с тях и наистина упражняваме истинската практика, която е едновременно мъдрост и добродетелност. Бих желал да можем в нашата практика да се поддържаме и насърчаваме взаимно.

АМИТОФО!

КАК ДА СЕ ДЪРЖИМ С ДРУГИТЕ?

Бих желал накратко да споделя с читателя някои неща, които научих. Надявам се, че ние всички ще можем да напреднем към мъдростта и освобождението. Във Вималакирти нирдеша сутра намираме следния пасаж:

„Онова, което е способно да съзнава, защото е наясно с всички функции на чувстващите същества, е сърцето на бодхи. Онова, което е неспособно да разбере, е сърцето на бодхи: в действителност то не знае нищо за различните входи.“

Този откъс отразява едновременно истинския смисъл на будизма и милосърдието на Буда и бодхисатвите. Той е като светлина, която разпръсква сенките на ересите, изправени срещу будизма. Той отваря очите на всички практикуващи, желаещи да идентифицират ученията, които не идват от Буда.

Този пасаж посочва, че „онова, което е неспособно да разбере, е сърцето на бодхи“. А това, което ни позволява да разбираме, е нашето мисловно съзнание. Следователно мисловното съзнание няма как да е сърцето на бодхи. Ето защо можем да кажем, че теориите, в които се твърди, че просветлението е постигането на дълбоко спокойствие на мисловното съзнание, както и на възможността то да бъде събудено по всяко време, противоречат на казаното в сутрите — това мисловно съзнание не е сърцето на бодхи. Просветлението, за което се говори в подобни теории, няма нищо общо с истинското просветление.

Това мисловно съзнание наистина не е сърцето на бодхи, но то ни помага да разберем много неща. Понякога хората имат различни мнения по даден въпрос. Това е много интересно, тъй като позволява известно отваряне на съзнанието. Например някои казват, че трябва да се живее в настоящия момент. Те възприемат много стеснена гледна

точка и губят от поглед цялостната картина. Единствено сърцето на бодхи е способно да види изцяло нещата. Мисловното съзнание не може да го направи, което ни позволява да потвърдим, че то не е сърцето на бодхи.

Онова, което виждаме, не е задължително вярно или точно. Бих желал да илюстрирам последното с един пример.

Преди няколко години пътувах до Италия на гости на приятели. Бях на улицата с двама приятели, когато покрай нас профуча едно ферари. На волана имаше една руса красавица, която носеше тъмни очила и изглеждаше много спокойна. Единият приятел, който си падаше по хубави коли, така се развълнува от вида на автомобила, че веднага ми каза модела и годината на производство. Той изобщо не беше забелязал жената. Другият ми приятел, който се интересуваше от хубави жени, веднага ме осведоми, че русата госпожица е много красива и с голям бюст. Не беше обърнал никакво внимание на колата. И двамата бяха много развълнувани, но всеки бе видял само онова, което бе искал да види.

Ако твърдим, че онова, което виждаме, е вярно, то онзи, който беше обърнал внимание само на ферарито, нямаше да е съгласен с другия, който беше видял само жената на волана, и това би довело до конфликт.

Мисловното съзнание е неспособно да долови или узнае всички функции на чувстващите същества. Ето защо е добре да не отдаваме прекалено внимание на думите на онези, които, смятайки се за будисти, твърдят, че трябва да се живее в настоящето — подобен начин на живот е много ограничен и е чужд на будизма. Настоящият момент е един агрегат на процеса, непрестанната дейност на мисловното съзнание. „Мигът, в който говоря, е вече далеч от мен“ — казваше поетът^[1]. Така дори настоящето е празно. По тази причина хората, които си мислят, че будизмът изисква да се живее в настоящето, всъщност нямат никаква представа от него.

Онези, които практикуват будизма, никога не живеят в настоящия момент — те наблюдават мисловното съзнание и виждат, че там непрестанно се раждат и изчезват мислите. След това се питат как биха могли да осигурят необходимите условия за положителна трансформация на кармичните плодове — те следователно обръщат внимание на миналото, бъдещето и настоящето. Учението на Буда

разглежда нещата глобално, като се държи сметка за цялостното развитие на кармичния процес.

Ако някой се привърже твърде много към нещо, което е наблюдавал в настоящия момент, съзнанието му ще е по-малко отворено. Ще се държи като двамата ми италиански приятели — няма да е съгласен с онези, които виждат нещо различно от него. Следователно трябва ли наистина да се живее в настоящия момент? Оставям ви да помислите.

В живота препятствията и конфликтите са неизбежни. Когато някой е на различно мнение от нашето, как бихме могли да запазим диалога с него? Конфликтните ситуации, препятствията поставят на изпитание практиката ни по възможно най-ефикасния начин. Ако разбираме това, можем да се освободим от собствената си гледна точка и да чуем чуждото мнение. Това не е малко, тъй като намирайки се в настоящия момент, ние не виждаме нещата в тяхната цялост.

Бих искал да споделя нещо, което имах възможността да наблюдавам. Когато започнах да работя като ръководител проект в отдела за развойна дейност, много от инженерите в екипа ми бяха с дългогодишен стаж, понякога дори по-дълъг от моя, а и бяха по-възрастни от мен. За някой като мен, който не е французин по произход, съвсем не е лесно да ръководи френски колектив. По време на събранията често се случваше някои колеги да се противопоставят на мнението ми и дори да ме упрекват, че нищо не разбирам. Това не беше особено приятно! Често чувах хората да ме критикуват зад гърба ми. Например, някои казваха, че Франция върви към упадък, че китайците са все по-богати, че купуват множество френски дружества и че дори техният ръководител на проект е китаец. За тях това означаваше, че са в криза! Един ден, когато исках да обядвам с тях, един от членовете на екипа ми подшушна на друг:

„А, не! Ако дойде с нас, няма да можем да го одумваме.“

Чувайки тези думи, отговорих високо пред всички:

„Вече нямам желание да обядвам с вас. Следователно ще можете да ме критикувате и одумвате, колкото си искате! Мисля обаче, че сте наясно, че вече сте изрисували доста черна картина. Затова колкото и да мажете отгоре с черна боя, това няма да промени абсолютно нищо.“

Друг път, попитах най-опитния инженер в екипа колко време ще му е необходимо, за да свърши едно определено задание.

„Известно време!“ — хладно ми отговори той.

„Тоест?“ — поисках да уточни.

„Известно време!“ — повтори той намръщено.

След това този инженер изобщо спря да отговаря на следващите ми въпроси. Бях много ядосан, така че строго му се скарах пред всички. По онова време, бях напрегнат, притеснен и се чувствах наистина съвсем сам. Не знаех как да се държа в подобна ситуация. Инженерите не ми обръщаха внимание, а собственият ми началник ми оказваше силен натиск. Знаех, че ако не реагирам на случилото се, нещата ще се влошат. Следователно се налагаше да намеря решение. Реших да поговоря с въпросния инженер. Извиках го на разговор в залата за събрания и му предложих като начало да ми каже какво мисли за моята работа и какво не му харесва в нея. Исках наистина да ми каже всичко. Затова не го прекъсвах, а го оставих да говори. Той ми довери, че не е съгласен да му се карам пред останалите, че е по-възрастен от мен и че има повече опит. Отвърнах му, че не мога да приема поведението му. Тогава той поиска да му предоставя време, за да разучи новия проект, който му бях дал. Имаше нужда от един ден, за да прецени колко време ще е необходимо, за да се реализира въпросният проект. А аз до този момент не му бях предоставил това време.

В казаното имаше смисъл — аз не бях разбрал, че той има нужда от поне един ден, за да помисли. Тогава се приближих до него и му се извиних. Той се обърна към мен. Очите му бяха зачервени.

„За първи път ми се случва някой началник да ми се извини — сподели той. А освен това, напоследък не спах добре.“

Съжалявах, че заради мен той се чувства толкова уморен. След това си разменихме здраво ръкостискане.

От този момент въпросният инженер се превърна в моя дясна ръка и според слуховете, ако някой говори лоши неща зад гърба ми, той му се кара! Дори ми продаде колата си на смешна цена.

Ето един пример, който показва, че когато имаме конфликт с някого, трябва да направим нещо по въпроса. Ако избягаме от ситуацията, недоразумението или несъгласието ще се увеличава все повече. Онова, което виждаме, чуваме или усещаме в дадена ситуация не е непременно вярно, защото всеки е повлиян от собствената си

гледна точка. Следователно никога не трябва да живеем в настоящия момент, който ни предоставя само ограничен поглед върху нещата.

Сега бих искал да споделя с вас една друга история, която ми бе разказана. В нея се разказва за една млада францужойка, току-що назначена на първата си работа. Тя много се стараела и проявявала възискателност към самата себе си до такава степен, че нейният началник в крайна сметка забелязал усилията ѝ.

Един петък следобед той ѝ позвънил по телефона. Поискал от нея да го придружи при клиенти, за да представи нов продукт. Въпреки че не била запозната с продукта, тя се съгласила и работила цяла събота и неделя, за да разучи продукта и да се подготви. Подготвила отлична презентация и чакала с нетърпение да стане понеделник сутрин.

Когато дошъл уреченият час, тя отишла при клиентите заедно с шефа си и започнала да им представя продукта. Но когато едва си била отворила устата и се усмихнала на своя началник, той се изправил, помолил я да седне и продължил презентацията вместо нея. Случилото се накарало младата жена да се почувства изключително унижена — струвало ѝ се, че е станала за смях пред клиентите. Когато се върнала обратно във фирмата, тя отишла в тоалетната и дълго плакала там. Чувствала се толкова зле, че през следващите дни не виждала никакъв смисъл да работи и започнала да обмисля да подаде оставка и да си потърси друга работа.

Един ден по време на обяд с приятели тя им разказала за случилото се. Някои от събеседниците ѝ, които познавали шефа ѝ, решили, че вероятно става дума за недоразумение. Самата тя обаче била убедена, че всичко е ясно и че не става дума за недоразумение, а за най-обикновен сексизъм. Била твърдо решена да напусне фирмата веднага щом си намери нова работа. Обядът не бил особено приятен за никого!

Малко след това тя била извикана от шефа си, който вече не я намирал за особено усърдна в работата. Той я поканил в бюрото си, където в крайна сметка тя през сълзи му обяснила колко унижена се била почувствала по време на презентацията.

Когато свършила, началникът ѝ на свой ред ѝ обяснил своята гледна точка: той бил съвсем наясно, че тя не познавала добре новия продукт и съжалил, че излишно ѝ бил стоварил допълнително

натоварване. По тази причина решил да довърши презентацията — той просто интерпретирал насочената към него усмивка на младата жена като за зов за помощ.

Изясняването на това недоразумение било изключително полезно — младата жена напуснала бюрото на шефа си доволна и съответно решила да не напуска. Една-единствена усмивка довела до толкова сериозно недоразумение! В светлината на тази история дали да се живее в настоящия момент е наистина благотворно?

Забелязали ли сте, че когато хората говорят едни с други, използват две трети от разговора, за да кажат положителни неща за самите себе си? Останалата една трета отива за изказване на критики и обиди по адрес на другите.

От това можем да си дадем сметка до каква степен общуването е важен аспект на практиката. Колкото някой е по-напреднал в практиката, толкова е по-лесно да се общува с него и той е по-достъпен. Ето защо трябва да подхождаме внимателно към това как общуваме. Освен това, за да можем да практикуваме по подходящ начин, трябва да имаме известен контрол над нашето подсъзнание.

Тук бих желал да поговорим за метода DESC, защото той има много общи неща с будистката практика.

Първо, в този метод, както и в будизма, се казва, че не трябва да се страхуваме да се изправим срещу трудностите. Не бива да се бяга от тях! Всяко затруднение, всеки проблем се представя като удобен случай да напреднем. Впрочем, ако успеем да разрешим даден проблем или трудност, то ние увеличаваме нашата близост с другите. Необходимо е точно да определим природата на проблемите, с които се сблъскваме.

След това трябва да умеем да изразим затруднението с точните думи. Обикновено, когато се изправим пред даден проблем, ние лесно започваме да критикуваме: „Ти винаги правиш това или онова...“ или пък: „Отново ти си виновен!“ Тези думи — „винаги“, „отново“ — не са нещо, което отсрещната страна би приела. Това се случва, тъй като нашето подсъзнание — манас — е твърдоглаво. То упорито отхвърля критиката. Така че, ако целта ни е да критикуваме, е безсмислено да се опитваме да разрешим проблема. Вместо това, можем да говорим за това какво сме изпитали по повод на конкретно събитие. Изразяването

на нашите емоции придава на думите ни искреност, която показва, че ние наистина искаме да прекратим конфликта.

Освен това, трябва да намерим взаимно съгласие — позиция, която би била приемлива и за двама ни — и да определим как бихме могли да изгладим различията си. Препоръчвам ви да напишете кратък текст, в който да включите ангажиментите и решенията, които сте взели, за да разрешите конфликта. В противен случай, рискуваме всеки да разбере нещата така, както го устройват. Нашето мисловно съзнание и оттам нашето разбиране са много ограничени — няма как да разберем какво си мисли другият. Ако поетите ангажименти не бъдат спазени, недоразумението между двамата души ще продължи да съществува. Ако изразим взетите решения писмено, това ще ни предпази от едно неправилно разбиране.

Накрая, трябва да поздравим онзи, който е съумял да спази поетите от него ангажименти, защото той се е променил и е подобрил нашите взаимоотношения. Не бива да пестим комплиментите. Напротив трябва да благодарим на всички онези, които, като ни създават проблеми, всъщност ни помагат да напредваме и да се развиваме.

Накрая бих искал да споделя с вас един кратък текст от учителя Гуан Цин: „Преди да станете буда е необходимо да изградите добри кармични връзки с другите. Практикуващият трябва да практикува щедростта, за да установи добри отношения и да помага на хората, без да търси отплата. Това важи също за злите хора и за животните.

Ако някой се сблъсква с трудности всеки път, когато започне да прави нещо или хората бързо го намразват, това се дължи на факта, че в предишните си животи той не е бил особено щедър с другите.

Кармичните ползи от нашата щедрост ще дойдат по-късно: хората, към които сме били щедри, ще бъдат доволни да ни срещнат по-късно и така ще имаме по-голям шанс да ги привлечем да практикуват будизма заедно с нас и да направим от тях бодхисатви.“

Във Вималакирти нирдеша сутра се казва: „Онова, което е способно да съзнава, защото е наясно с всички функции на чувстващите същества, е сърцето на бодхи. Онова, което е неспособно да разбере, е сърцето на бодхи: в действителност то не знае нищо за различните входи.“

Ако желаете да разберете смисъла на казаното, ви каня да дойдете да практикувате будизма с нас.

Желая ви колкото се може по-малко грижи и колкото се може по-голяма непредубеденост.

АМИТОФО!

[1] Никола Боало, Послания. ↑

ТАЙНАТА ГРАДИНА НА ЕДНА УЧИТЕЛКА

I

Докато следвах се намирах в много затруднено финансово положение. За щастие във Франция таксата за следване беше ниска. Налагаше се обаче да работя от време на време, за да събера малко пари. Затова работех в ресторанти. Миех чинии, бях келнер или помагах при готвенето. Когато няха друга работа, бях координатор в туристическа агенция. Освен това често правех и дребни ремонти.

По онова време мисля, че няхах нито един здрав панталон — всичките имаха дупки. Косите ми бяха дълги. Когато гледам свои снимки от онова време, откривам известна прилика с даоисткия свещеник Маошан^[1]. Това сравнение много ме разсмива. Впрочем така и не се научих да се обличам както трябва: от много прераждания затвърждавам все същия навик да не се обличам елегантно, така че ми е трудно да го променя днес.

Един ден, когато отивах на класически концерт във Версай, срещнах един познат. Той имаше силното желание да ми представи една музикантка, която беше тайванка също като мен. Така че се изправих пред една красива жена, облечена по последна дума на модата. Тя ме огледа от главата до петите и без да ми проговори, се отдалечи, като спомена, че имала някаква работа. Като се сетя сега, намирам ситуацията за много комична.

Човекът, който ми я представи, се почувства страшно неудобно. Аз самият се притесних заради него. А иначе ми беше смешно. Предполагам, че младата жена беше решила, че спя под мостовете. Дори днес някои хора си мислят, че работя на черно и че съм незаконно пребиваващ. Хората не знаят, че ако имаме възможността да се сдобием с хубави дрехи, то това е знак, че някога сме проявявали щедрост. Но когато положителната карма се изчерпи, започва да се проявява отрицателната. Докато не сме премахнали невежеството относно произхода на всяка мисъл, ние със сигурност ще се прераждаме отново и отново заради нашите кармични плодове и никога няма да излезем от самсара.

Колкото до мен, аз съжалявам днес, че не поисках на моята сънародничка една монета от десет франка, за да се установят между нас добри кармични отношения. Това щеше да ми позволи, когато се срещнем в някой следващ живот, да ѝ върна монетата, а като лихва да ѝ подаря няколко книги за учението на Буда. Това щеше да изгради добри връзки между нас. Като се сецам за нея сега, ѝ желая да изучава будизма и да се просветли.

АМИТОФО!

[1] Скитащ монах. ↑

II

Преди двадесет години, по време на фестивала в Авиньон имах шанса да се запозная с една двойка от Тайван. На това място в Южна Франция имах ценната възможност да говоря с тях на китайски, без да се налага да омекотявам тайванския си акцент. Ние бързо се сприятелихме. Никой от тях не отдаваше значение на външния вид и не се притесняваше, че бях облечен почти в дрипи. Трудно се срещат такива приятели. Нашето приятелство трае вече двадесет години, и въпреки че те си заминаха за Тайван, това по никакъв начин не се отрази на отношенията ни. Двете им деца все още ме считат за свой кръстник и дори ме наричат „тати кунгфу панда“.

Майка им имаше сестра на име Лин-Лин, която преподаваше в една прочута гимназия в Тайван. Тя самата беше сравнително известна на национално ниво. Учениците ѝ я боготворяха. Много красива и непосредствена, тя често получаваше покани за интервюта по телевизията. Сърцето ѝ бе изпълнено със състрадание: когато виждаше, че някои ученици са от бедни семейства и че нямат пари за обяд, тя им купуваше бърто^[1]. Този акт на щедрост обаче нараняваше самолюбието на много ученици, така че някои от тях предпочитаха да гладуват, вместо да приемат подобен подарък. Тогава тя предложи да стане кръстница на някои от тези деца, но и това предложение стана жертва на тяхното его. Тогава и хрумна нова идея: тя предложи на децата да поискат стипендия. Но, уви, стипендии се даваха само на деца от богати семейства. Така че тя с радост даде собствените си пари на децата, като обаче твърдеше, че стипендиите са отпуснати от учебното заведение. Така тя им позволи да запазят гордостта си. По-късно, когато тези деца завършиха известни университети и започнаха да упражняват престижни професии, тя отново бе много щастлива.

Някои ученици, които с времето станаха хора с положение в обществото, се завърнаха в гимназията, за да благодарят на това учебно заведение за стипендията, която им беше отпуснала. Тогава те разбраха, че стипендията всъщност беше изцяло финансирана от Лин-

Лин, тяхната вече пенсионирана учителка. Тази форма на щедрост много ме разчувства.

Истинското аз на чувстващите същества е лишено от него. Ако егото на един практикуващ е особено силно и ако със своята щедрост той се опитва да си изгради реноме, ще му бъде трудно да намери своето истинско аз, просто защото истинското аз няма егото.

Нека сега с вашето любезно позволение да разкажа малко за предишния живот на тази учителка. Преди двадесет години приятелката ми ми разказа, че в миналия си живот сестра ѝ Лин-Лин е била много богат французин. Той имал голяма и хубава къща и разкошна градина. Тя добави, че Лин-Лин си спомняла много неща от миналия си живот. Помнела дори, че един обвит в светлина ангел кацнал на люлката ѝ в деня на раждането ѝ. След като родителите ѝ я снимали един месец след раждането ѝ, този ангел изчезнал.

По повод на сватбата ми в Тайван за първи път се срещнах с Лин-Лин. Вече бях слушал за нея и чутото ми бе позволило да си изградя една прекрасна идея. Когато я срещнах, предполагах, че без съмнение един обичащ житейските удоволствия мъж се е преродил в красива жена. Очите ѝ бяха живи и нейният хумор много ме разсмиваше. Тя ни разкарваше с кола мен и жена ми почти през целия ни престой в Тайпей, даде ни възможност да опитаме някои неизвестни за мен тайвански ястия и ни закара в планината, където се насладихме на залеза на по чаша чай.

По-късно купих една стара каменна къща. Един ден Лин-Лин ми се обади по телефона. Тя поиска да прекара лятото при нас във Франция и аз ѝ отговорих, че ще я посрещнем с удоволствие. Тя дойде с една приятелка, която остана при нас само един месец. Самата Лин-Лин изкара във Франция цялото лято. Двете ми деца я обожаваха, особено по-малкият ми син, който непрекъснато искаше да е с нея. Той все още не успяваше да говори много добре, но произнасяше името на Лин-Лин без усилие.

По време на престоя си, тя ни помагаше на жена ми и на мен да се грижим за децата, косеше тревата, подрязваше живия плет и се занимаваше с растенията в двора. Ние прекарвахме вечерите си пийейки чай и философствахме за живота. Дори ѝ препоръчах някои произведения от будистки учители.

Тук бих искал да ѝ поднеса най-искрените си извинения, тъй като по онова време познавах зле будизма и препоръчаните от мен книги нямаха общо с автентичното учение на Буда. Но по-късно успях да науча повече, така че имах възможността да ѝ препоръчам произведенията на истински будистки учители, по-специално една книга на учителя Сяо, в която се говори за Сърдечната сутра. Съжалявам единствено, че въпреки това тя все още не иска да изучава истинското учение на Буда.

След като прекара известно време при нас, тя започна да се отпуска повече в мое присъствие и реши да сподели с мен един неин проблем — искаше да знае дали да се раздели със своя приятел, тъй като не успяваше да вземе решението сама. Каза ми, че преди години нейният приятел Джан-Джан бил все още неин ученик, а след това постъпил в известен тайвански университет. По онова време той непрекъснато я ухажвал. Приятелката ми след дълъг размисъл решила в крайна сметка да се обвърже с него. Оттогава бяха минали десет години. Те все още бяха заедно.

Джан-Джан беше от бедно семейство. Той беше станал финансист след университета и печелеше много добре. Но веднага щом беше започнал да печели добре, животът му бе тръгнал в лоша посока. Лин-Лин добави, че в деня, в който се съгласила да има връзка с този неин някогашен ученик, майка му поискала от нея да се грижи за сина ѝ. Тя ѝ разкрила, че бащата на Джан-Джан бил алкохолик и че тъй като тялото му не издържало на прекаленото пиене, той починал сравнително млад. Бедната майка на Джан-Джан се страхувала да не би синът ѝ да поеме по същия трагичен път като баща си.

В началото на тяхната връзка младежът слушал с внимание приятелката си. С времето обаче нещата се променили. Той започнал да пие. Всичко започнало с по една чаша с колегите след работа. Скоро обаче той вече почти не се прибирал къщи. Тя многократно го намирала да лежи отвън на стълбите. Дори научила, че понякога прекарвал нощите с проститутки. Настъпил момента, когато Лин-Лин не можела повече да търпи и пожелала да се отдалечи от Джан-Джан. Именно във връзка с този проблем тя беше дошла във Франция.

Нека спрем дотук с тази история. Можем да си помислим, че ако бащата е алкохолик, това не означава, че и синът му ще стане такъв — това между другото е правилно разсъждение. Бих искал да споделя

моето виждане по този въпрос: съвсем не е случайно, ако двама души успяват да останат продължително време заедно. Ако те образуват семейство, това означава, че ги свързват много силни връзки на привличане. С други думи те вече са създали заедно много богата обща карма. Благодарение на тази колективна карма те са в състояние да формират семейство. Случва се, например, двама приятели, които обичат да се забавляват и да пият заедно, да се срещат, за да се отдават на подобни занимания. След това, ще поискат да прекарват по-дълго време заедно и така ще натрупат все по-голяма колективна карма. По този начин ще се увеличи възможността да се срещнат отново, може би дори в едно и също семейство, през някой следващ живот.

Това е един пример. Ето и още един: един колега обича да пуши. Впрочем е забранено да се пуши на обществени места. Колегата ми, когато живееше с други квартиранти, имаше навика да пуши навън, за да не ги притеснява. Понеже неговата съседка имаше същия навик, той я виждаше често и те прекарваха цели часове, за да пушат заедно. Съседката му се ожени за него. Чувствата им днес са в тясна връзка с цигарите. Веднъж отидох при тях и забелязах, че моментите на отдих, които им харесваха най-много, бяха когато пушеха. Отново искам да уточня, че случайността не съществува. Ако двама души създадат семейство, няма никакво съмнение, че имат значителна обща карма.

Лин-Лин ми каза един ден, че сънувала, че е богат французин и че има прекрасна градина със скали, от които тече вода. В този сън мъжът прекарвал много време в съзерцание в градината си. Тя ми показва картина, която беше нарисувала по спомена от съня си и ми обърна внимание колко умно беше проектирана тази градина — от нея можеше да се види всичко, което се случва в съседните градини, но никой не можеше да види какво се случва в самата нея. Мъжът беше пожертвал много време и пари, за да подобри визуалните качества на това място. Тази градина, ми казваше тя, е била за този човек един истински рай и лицето ѝ светеше, когато говореше за това. Тя описваше градината толкова подробно, че последната сякаш се появяваше в този момент пред нас.

Един ден Лин-Лин посети Овер-сюр-Оаз, защото прочутият художник Винсент ван Гог е прекарал известно време там. Когато тръгнала да излиза от гарата, тя имала чувството, че познава всяка уличка наоколо до такава степен, че можела да върви със завързани

очи. Краката сами я отвели до една голяма къща. Тогава била сигурна, че е открила старата си къща, същата къща, която виждала в сънищата си. Позвънила на вратата: била толкова щастлива да види отново своята градина! За съжаление, никой не отворил. Тогава, върху нея се стоварил потокът на спомените, все едно виждала филм, който се прожектирал пред очите ѝ. Залели я емоции — смес от радост и тъга. Не знам колко време останала там пред тази врата. Във всеки случай, когато се върна при нас, беше толкова развълнувана, че ми разказа много неща за миналия си живот. Спомняше си, че мъжът, който е била, се скарал с Ван Гог. Бил казал, че последният е луд и че картината, която рисувал на неговата градина, не ставала за нищо. Обвинявал този холандец, че огромната му гордост го карала да се мисли за бог, а дори не знаел да рисува! Но не това бе най-важното за Лин-Лин: в съзнанието ѝ скоро изникна споменът за нейния градинар, който се грижел за градината и който ѝ придал този изключителен вид благодарение на таланта и усилията си. И тя си даде сметка, че този градинар от нейния минал живот днес бе нейният приятел! Навремето като градинар той вече пиел и когато бил пиан, бил неспособен да прави каквото и да било. Проблемите му с алкохола били накарали мъжа, който Лин-Лин била тогава, в крайна сметка да го уволни. След като градинарят си заминал, собственикът на градината открил впечатляващ брой бутилки в стаята му.

И понеже същата история се случваше и в сегашния живот на Лин-Лин, тя реши да се прибере в Тайван и да се раздели с приятеля си. В пристъп на гняв тя ми сподели, че съжалява, че той изобщо не е постигнал никакъв прогрес и зависимостта му алкохола си е останала все същата. Спомних си още нещо в тази връзка: майката на градинаря помолила мъжа, който бил Лин-Лин тогава, да се погрижи за сина ѝ и да му осигури работа. Същото нещо се бе случило и в този живот: майката на приятеля на Лин-Лин я беше помолила да се грижи за него. Това обаче не бе помогнало и бедният човек не бе успял да се освободи от зависимостта си.

Тази история ни показва ясно, че един лош навик, придобит в минал живот, продължава да съществува и в този живот. Нека не си мислим, че един недостатък, дори и да е дребен, може да бъде пренебрегнат: лошите навици са хиляди пъти повторени недостатъци. Алкохолизмът се поражда от едно нищо: от една чаша изпита тук или

там. И после идва една чаша „в повече“, а ние погрешно си мислим, че няма значение. Напротив, образно казано тази чаша ви преследва от едно прераждане в друго. Ако недоволствате срещу всички страдания, които ви сполитат в живота, не забравяйте, че вие сте единствените, които сте отговорни за тях. Когато осъзнаете вашия недостатък, незабавно го коригирайте. На никой недостатък, колкото и да е дребен, не бива да се гледа несериозно, защото той ви следва от живот в живот. Дори един велик архат не успява да се отърве от всичките си лоши навици. Уверявам си, че нещата наистина стоят така — казвам ви истината и тя извира от сърцето ми. АМИТОФО!

Учителят Гуан Цин напомняше, че всички замърсявания, които носим в себе си, са лоши кармични семена, които сме донесли от предишните си животи. Тези замърсявания или трудности се проявяват най-напред през вратата на петте сетива, като прекрачват прага на шестте корена виджнани, които на свой ред причиняват образуването на шестте обекта на виджнаните. Тогава се включва мисловното съзнание, като анализира предоставените му данни. В този момент се появяват лошите кармични семена, които ще образуват съответните плодове. Заради всичко това светът, в който живеем, е нечист.

[1] Храна, продавана в кутия и достатъчна за едно ядене на ден (обяд или вечеря), много популярна в Япония. ↑

III

Така учителката Лин-Лин прекара цялото лято с нас, преди да се прибере в Тайван. Скоро след нейното заминаване моят син за малко не се удави^[1]. Реших да ѝ се обадя, за да ѝ разкажа за случилото се и тя много се натъжи. След това ѝ предложих да стане кръстница на детето ми и я поканих да ни дойде отново на гости през следващата си ваканция. Така щеше да може да се грижи за децата. Тя в крайна сметка прие поканата ни и дойде заедно с баща си. Ние ги посрещнахме с радост. Оказа се, че бащата на Лин-Лин има общи приятели с баща ми, че е завършил същото военно училище като него и дори, че са били в един и същ курс!

Двамата ни гости опънаха палатка в двора ни... тъй като се страхуваха от призраците! Бащата на Лин-Лин искаше да стане фермер, така че започна да отглежда зеленчуци в нашата градина и тези биологични зеленчуци ни изхранваха в продължение на месеци. Една праскова също даваше много плод и ние си правехме сладоледи с праскови за голяма радост на децата. Освен това посетихме заедно с тях Белгия и Нормандия, където бащата на Лин-Лин събираше плажни камъчета с килограми, които по-късно показвал на студентите си от военното училище, като им обяснявал, че войниците са стъпвали по тях по време на десанта в Нормандия.

По-късно Лин-Лин пожела да заведе баща си да посети нейното някогашно „село на артистите“ в Овер-сюр-Оаз. Малките крака на Лин-Лин не изглеждали да се затрудняват да насочват баща ѝ по улиците. Този ден вратата на къщата, в която живеела някога, била широко отворена. Те се осмелили да влязат. Позвънили. Никой не отговорил. Тогава младата жена завела баща си в тайната си градина и когато я видяла, сърцето ѝ спряло — красивият пейзаж, който помнела, вече го нямало. Голямото дърво било отсечено, на мястото на елегантната поляна имало бетон, а красивият фонтан бил счупен и пресъхнал. Нищо от онова, което бе нарисувала от тази градина, не бе останало. Тя плакала продължително време, без дори да си даде

сметка. Поискала да извика своите потомци, новите обитатели на нейната собственост, да излязат, за да се бие с тях!

„Това вече не е твое, напомнил ѝ баща ѝ. Дори пейзажът вече не е същият. Безсмислено е да продължаваш да бъдеш привързана към това място.“

Лин-Лин се върна у дома съсипана, останала без сили и изпълнена с дълбока тъга. Не успях да намеря думи, с които да я утеша.

Нищо в живота не е постоянно. Непостоянството предизвиква страданието. Ако не разбирате този принцип, никога няма да успеете да се освободите от привързаностите си. Това неразбиране е вид невежество. Но за какво невежество става дума по-точно? Ако желаете да научите това, учтиво ви каня да дойдете да изучавате будизма с нас. Тук приключвам историята с Лин-Лин. Днес тя е пенсионирана. Последния път, когато ходих в Тайван, тя ме покани на китайско фондю. Беше много щастлива да ме види отново. Отидох ѝ на гости и бях изненадан да видя, че къщата ѝ беше декорирана във френски стил от XVII век. Тя ми сподели, че този вид декорация много ѝ харесва. Това беше навик, който беше придобила отдавна.

Бих желал за край на тази история да цитирам пасаж от Mahāyāna Ghana-vyūha-sutra:

„Алаявиджнаните на всички чувстващи същества винаги са съществували. Те притежават всичко необходимо в себе си и са чисти. Те са отвъд трите свята. Те са нирвана. Те са като луната, която се вижда от различните континенти: чувстващите същества я виждат ту пълна, ту като полумесец. Луната обаче никога не променя обема си — нито нараства, нито намалява. Татхагатагарбхите са като луната: те се намират в различните светове и всяка от тях е цяла. Както луната никога нищо не губят и нищо не печелят.“

Тук свършва моята история. Пожелавам ви да се радвате на отлично здраве и да можете да се отървете от невежеството колкото се може по-бързо.

АМИТОФО!

[1] Вж. „История с призраци“. ↑

ИСТОРИЯ С ПРИЗРАЦИ

Виждайки снимката на бившата ми къща, една дама ме попита дали там не се е случила някоя история с призраци. По-късно приятели бодхисатви във Фейсбук също ме помолиха да разкажа за призраците. Като погледна назад, си мисля, че в бившата ми къща наистина се случиха много неща. Конфуций казва: „Не говоря за чудновати неща, нито за свръхестествени способности, но на този свят няма нищо, което да е прекалено странно, и всяко нещо, което си представяме, може да се случи един ден“. Не бива да забравяме, че човешкият ни живот е ограничен, а нашата съвременна мъдрост не е особено дълбока. Впрочем аз имах някакво мъгляво очакване за подобни събития, тъй като всичко е резултат от причина. Със сигурност не можем да обясним случилото се от научна гледна точка и затова не принуждавам никой да ми вярва. Ако историята ми ви се стори твърде невероятна, ви моля да я прочетете, както бихте прочели някой художествен разказ и да възприемете описаните събития като съвпадение. Няма нужда да ми се ядосвате и аз нямам никакво намерение да се карам с вас по този повод.

Във Франция и особено в Париж и околностите му е много скъпо да се наеме жилище: наемът поглъща около една трета от заплатата и след като платите всичко останало, което също не е евтино, е трудно да спестите нещо на края на месеца, така че често банковата ви сметка се оказва на минус. Уверявам ви, че въпреки че много хора погрешно смятат французите за романтични и много богати, истината е, че французите като цяло нямат толкова пари в банката колкото тайванците и във Франция има повече бедни, отколкото в Тайван. Познавам известен брой тайвански момичета, които преди сватбата получаваха какви ли не обещания от бедни, но романтични французи, за да се окажат след сватбата принудени да упражняват различни дори понякога неприятни професии, само и само да вържат двата края. Не претендирам, че всички французи са такива — между тях има сериозни и мотивирани хора, които се радват на много добър живот. От

будистка гледна точка бракът между двама души зависи от определени предопределени условия. С други думи, не можем да насилваме чувствата си, тъй като всичко е резултат от причина и следствие. Често става дума за двама души, които не са особено съвместими помежду си. Те се женят, защото единият съпруг иска да върне дълговете си, или защото другият е дошъл да си поиска дължимото. Китайците имат една специална дума за съпруга и съпругата: те ги наричат „уиāп јіā“, което означава „врагове“ и тези два йероглифа добре описват нещата, тъй като, ако двамата не са „врагове“, те никога няма да се срещнат. Нещата наистина се случват по този начин.

Ние живеехме в парижко предградие, като една от трета от доходите ни отиваха за наема, и затова с жена ми решихме, че ще е по-добре да си закупим жилище, вместо да продължаваме да живеем под наем. И без това щяхме да даваме „наем“ на банката, за да изплащаме кредита, а след като го изплатяхме, щяхме да можем да поспестим нещо. Френската ми съпруга беше изключителна перфекционистка и се наложи да посещаваме къщи в продължение на две години. Видяхме не по-малко от 80 къщи, като така и не купихме нищо. За всяка къща жена ми намираше някакъв неприемлив недостатък: много скъпа, много вехта, много мрачна, много шумни съседни. Нито една от къщите, които посетихме през тези две години, не й хареса. Междувременно цените непрестанно се вдигаха, но ние така и не успяхме да вземем решение. Накрая исках да зарежем цялата работа: нямах желание да посещавам повече къщи и оставих жена си да се занимава с това, като бях решил да приема нейното решение.

По онова време майката на едно дете от училището често идваше да си говори и да яде с нас. Тя твърдеше, че е медиум. Историята ѝ беше странна — беше учила информатика в престижно училище и беше работила в научно-техническия сектор. Но след като открила способностите си на медиум, тя изведнъж напуснала добре платената си работа, станала вегетарианка и сега живееше от помощи за безработни и от спестяванията си. Освен това често ѝ се случваше изведнъж да каже нещо, които бяха най-малкото странни. Е, всеки си има неговите си идеи и на този свят няма нищо, което да е прекалено странно. Аз все пак не очаквах да срещна във Франция ясновидка, която на всичкото отгоре да е завършила висше образование. В училището на сина ми родителите понякога я гледаха подигравателно,

защото я считаха за луда. Аз пък изпитвах известно съчувствие към нея. Когато отидех да взема сина си от училище и я срещнех, я канех с дъщеря ѝ да вечерят у нас. Съпругата ми също се отнасяше много добре към тях. Ако отивахме да огледаме някоя къща и по пътя я срещнехме, след като разменяхме по някоя и друга дума, тя ни казваше:

„И тази не е — онази, която ще огледате сега, не е вашата къща. Вашата къща е направена от камък, тя е много красива, тя диша. Тя скоро ще ви се представи, тя ви чака.“

Всеки път ѝ благодаряхме мило. В крайна сметка, тя искаше да ни утеши, като ни каже, че сигурно има къща, която ни чака някъде. Аз обаче не вярвах и на една дума от нейните приказки — къде в този долен свят можем да намерим такива прекрасни неща: къща, която да чака някого и освен това да диша? Всеки път като я чуех да ми говори така, губех всякакво желание да общувам с нея. Просто се усмихвах безпомощно и бързах да продължа, за да посетя къщата.

Един ден, по време на стачката на парижкото метро, не можах да отида на работа. От агенцията ни се обадиха, за да ни кажат, че има нова къща за оглед. Въпросната къща беше на повече от 150 години. Неочаквано, като видя градината и овошките, жена ми се усмихна доволно. Възползвайки се от този момент и преди тя да успее да си смени мнението, попълних веднага чек на агенцията, за да платя капаро за сделката. Бях решил, че това е къщата, която ни трябва! Вярно е, че никога не получаваме нищо без усилия. Бях живял на толкова места по целия свят още от малък и ето че сега най-последно да си имам своя собствена къща! Малко ме беше страх да повярвам.

Стените на тази къща бяха изградени от камъни от пясъчник, което е често срещано в околностите на Париж. Въпреки че вътрешността беше относително стара и разнебитена, структурата на къщата беше солидна. Три мраморни камини украсяваха стаите, а старинни орнаменти допринасяха за естетизма на тавана. На стената отвън имаше керамична табелка на същата възраст като къщата с името и подписа на архитекта — доказателство за това, че къщата е специална. В градината се виеха лози, а до тях растяха стогодишна бяла праскова, ябълки и ягоди. Там имаше още маракуи, рози, глицинии, стогодишна камелия, божури и други растения, на които не знам имената, както и малко езерце с диаметър 60 см, в което плуваха

няколко рибки. Един стар кладенец допълваше красотата на това място.

Интересното е, че между лятото и зимата обемът на камъните се променяше в зависимост от температурата, т.е. променяше се самата дебелина на стените. Сякаш къщата беше жива и дишаше, което съвпаднаше с предсказаното от нашата приятелка медиум. Дори след като се преместихме, тази приятелка идваше да ни посещава и естествено ни казваше, че новата ни къща е точно онази, която ни беше предсказала. В крайна сметка дали това беше само съвпадение или не? Според будизма нищо на този свят не е случайно: за всяко нещо има причина и всяко нещо поражда следствие. Но ако това не беше случайност, защо тази къща ни беше чакала да заживеем в нея? Какво очакваше тя от нас?

Сега си спомням, че за мен къщата беше идеална. Ако искахме наистина да ѝ намерим някакъв недостатък, единственото, което евентуално можехме да кажем, бе, че се намираше твърде близо до гарата и до железопътната линия. В началото се страхувахме, че честото преминаване на влаковете може да ни притеснява. След известно време обаче свикнахме. Всъщност близостта до гарата се оказа голямо удобство. Едно нещо никога не е само добро или само лошо и нашето настроение зависи от начина, по който възприемаме случващото се. Татхагатагарбха^[1] не се интересува от това как се чувстваме, а просто проявява онова, което трябва да се прояви.

Ние се пренесохме през последните дни на зимата. Пролетта приближаваше и камелията пред голямата врата на къщата се покри с прекрасни цветове. Изглеждаше сякаш те приветстваха нашето пристигане. Двете ми деца бяха много доволни. По-малкият ми син тъкмо прохождаше и тичаше навсякъде с памперса си. Когато се прибирах вкъщи, отдалече чувах смеховете на двамата ми сина, които играеха в градината. Въпреки че нямахме достатъчно пари, за да наемем работници за ремонт на интериора, успях сам да напредвам с ремонта, като работех в събота и неделя. Тъй като се намирахме в чужбина, трябваше да се справяме сами. Ето защо, когато се изправехме пред трудности, нашите татхагатагарбхи пораждаха компетентностите, необходими за тяхното разрешаване. Татхагатагарбха е всемогъща и толкова съвършена! Тя свързана с

всичко и е способна да ни придружи навсякъде. Следователно не бива да се страхуваме, където и да се намираме.

Смятах сам да извърша ремонта и случайно споменах за това пред един колега, докато пиехме кафе. След това обаче доста се изненадах, когато видях колко колеги и приятели спонтанно дойдоха уикенда, за да ми помогнат да боядисам. Те наистина бяха много мотивирани. И до днес изпитвам признателност към тях. Щом започна ремонтът всички или почти всички уикенди бяха много оживени. Повечето ми приятели също идваха от чужбина и като ги гледах как боядисват заедно, се сещах за Обединените нации! Вечер, приготвих фиде или пица и канех всички на вечеря вкъщи. Често си мисля, че успехът на едно начинание зависи от колективните усилия на всички, а не от работата, която би свършил един човек. Не е важно кой командва, а да се правят нещата добре. Успехът по пътя на бодхи се постига по подобен начин. Съгласно учението на Буда не съществува аз. Ако някой иска винаги да побеждава и да показва, че е много силен, ако иска да блесне пред другите, то той със сигурност не следва будизма. Буда е наречен Татхагата („така дошъл“), защото благодарение на тази необусловена дхарма се изминава пътят на бодхи и се става буда.

Няколко месеца, след като се пренесохме, настъпи краят на лятото. Есента дойде с цветовете и свежестта си. В един неделен следобед всички бяхме вкъщи. Аз бях взел дърва и палех камината в хола, а жена ми береше ябълки в дъното на градината. В този момент изпитах странно чувство. Всичко бе прекалено спокойно. Извиках по-малкия си син по име и брат му веднага ми каза, че той не е в стаята си и че не знае къде е. Тогава извиках към градината, за да питам жена си дали малкият не е с нея. Той обаче не беше и там. Синът ми обикновено винаги стоеше близо до мен, а сега само за миг беше изчезнал. Къде ли беше отишъл? Беше много странно, че не отговаря, когато го виках. Влязох в градината, приближих се до малкото блато и изведнъж го видях да лежи на повърхността на водата. Много се уплаших и се спуснах, за да го извадя от там.

„Синът ни се дави, викай пожарникарите!“ — изкрещях на жена си.

Тя хукна към къщата, за да извика бърза помощ. По-големият ми син, като чу виковете ми, дотича на свой ред много уплашен и ме попита:

„Мъртъв ли е брат ми?“

В този момент не го оставих да се приближи. Като гледах малкия си син, който не мърдаше и не мигаше, се питах дали вече не е твърде късно. Побързах да му направя изкуствено дишане, но устата му беше виолетова, а челюстите — стиснати. Как при това положение да му направя изкуствено дишане? Изведнъж си спомних, че когато бях дете моят учител по кунгфу казваше, че ако се натиснат бузите близо до ъгълчетата на устата, брадата пада и устата се отваря. Никога не го бях пробвал преди, но веднага щом се сетих за това, натиснах ъгълчетата на устата на моя син. Както и очаквах, устата му се отвори и аз му направих изкуствено дишане. След това натиснах многократно корема му. Но сякаш това, което правех, не му оказваше никакво въздействие. Имах чувството, че е минало твърде много време. „Синко, хайде стани!“ — не спирах да си повтарям наум. Продължавах да му правя изкуствено дишане и да натискам корема му, както се прави в такива случаи. Тъй като някога бях упражнявал „желязната длан“, не смеех да влагам много сила в това, което правех. Когато обаче видях, че той все така не даваше признаци на живот, си казах, че ще трябва да приложа още сила. Натиснах малко по-силно и от устата му излезе малко червена кръв, смесена с вода. В зениците му отново се появи светлина и той започна да плаче. В този момент пожарникарите влязоха в градината. Двама от тях веднага внесоха сина ми вътре, сложиха го до камината, съблякоха мокрите му дрехи и го увиха в чист чаршаф. Много бързо успяха да го затоплят. Главата ми беше празна. Чувах сина си да плаче вътре, докато в същото време двама пожарникари даваха на жена ми малко топла вода. Стоях, без да мърдам в градината до вратата. По-големият ми син дотича при мен и ме прегърна.

„Тати!“ — ми каза той и аз го прегърнах на свой ред и му казах, че с брат му всичко е наред.

След това дойде една полицейска кола и няколко полицаи започнаха да ме разпитват. Искаха да знаят дали нарочно не съм бутнал сина си във водата. Тези полицаи наистина нищо не разбираха! Как бих могъл да искам да нараня собствения си син, като го бутна във водата? Малко ядосан от подтекста на техните въпроси, аз поговорих с тях и те най-накрая признаха, че съм невинен. Дори ми дадоха чаша с кафе от колата си. През това време една полицайка и една пожарникарка бяха вътре и се опитваха да успокоят жена ми, която

плачеше. Единият от пожарникарите настоя да закара сина ми в болницата за медицински изследвания. Тръгнахме с него. Когато трябваше да си тръгне от болницата, единият пожарникар се просълзи. Беше много развълнуван, когато, гледайки сина ни, си взимаше довиждане с нас.

В болницата синът ми не плака и ни говореше едновременно на френски и на китайски (тъй като беше много малък, все още не говореше много добре). Каза ни, че вече бил отишъл много далеч. Добави „тати пон-пон“ и ни показа корема си. Добави и „заболя ме“ и каза, че след това се върнал обратно.

Остана няколко дни под наблюдение и на излизане от болницата се сблъскахме с пожарникаря, който се беше развълнувал. Този път беше докарал някакъв възрастен човек в бърза помощ. Последния път ни бе казал „довидане“... И наистина се бяхме видели отново! Беше много доволен да види, че синът ни е изписан и се пошегува, като му каза: „Следващия път пак ли ще ходиш на риболов в малкото езерце? Обичаш да си хапваш рибка, а?“ Този пожарникар беше наистина забавен и аз му обясних на раздяла, че всички вкъщи сме вегетарианци.

Когато се прибрахме, една възрастна съседка ни каза, че в градината ни навремето имало втори кладенец и че детето на тогавашния собственик се удавило там. След това научих, че едно куче също се удавило там. След тези произшествия кладенецът бил запечатан, а иначе се намирал накъде пред нашата круша. Дали това беше случайност? Наистина ли?

Малкият ми син беше жив и здрав. Дали това означаваше, че всичко е наред? Всъщност това беше едва началото! Малкият ми син започна често да си говори самичък, без да знаем кой е събеседникът му. Случваше се и да ни казва, че някой го притеснявал и се опитваше да ни го покаже с пръст, но ние не виждахме нищо друго, освен стената. И той ни показваше друго място, където според него въпросният човек вече се бил преместил. Когато му казвах, че там няма никой, той много се ядосваше и ми сочеше стената с всички сили, като ми отговаряше:

„Но, татко, той е там, защо не го виждаш?“

Вечер беше трудно да го приспиваме. Той не искаше да остава сам, така че спеше с по-големия си брат. Понякога двамата се

събуждаха едновременно заради кошмари.

Спомням си, че по-късно той взе едно плюшено мече и ми каза на испански:

„Призракът е тук, но той е мой приятел.“

Той не искаше повече да се отдели от това мече и винаги го носеше със себе си, дори когато излизахме от къщи, за да отидем на гости на приятели. През следващите няколко месеца няхахме никакво спокойствие. Когато призракът не идваше да се закача със сина ми, той самият искаше да си играе с него. По онова време, детето ми си сръза пръстите на една врата в яслите и отново се наложи да постъпи в болница за няколко дни. Мечето му, разбира се, беше с него. Служителите в яслата, които се чувстваха неудобно, не спираха да ни се извиняват.

Проблемът обаче беше другаде — нашият син беше единственият, който виждаше определени неща и ние бяхме неспособни да кажем дали те наистина съществуват или не. Не бяхме виждали нашата приятелка медиум, откакто детето ѝ се беше преместило в друго училище. Не знаехме къде живее сега и няхахме никакъв начин да се свържем с нея, за да ѝ поискаме съвет. Когато синът ми постъпи в детската градина, съпругата ми си поговори с един от учителите, който също бил имал опит със свръхестествени явления. Той беше разрешил проблема си с помощта на един медиум, който според него се справил отлично, така че ни даде адреса му и телефонния му номер. Съпругата ми се свърза с този медиум по телефона. Той ѝ поиска снимка на къщата, като обеща да ни изпрати отговора си по пощата. След няколко дни наистина получихме писмо от него. Беше ни написал, че в къщата ни живеят седем призрака. Един от тях винаги се бил намирал в къщата, а другите шест му идвали на гости. Освен това медиумът ни пишеше, че вече бил помолил призраците да си тръгнат и искаше от нас да направим дарение на едно сиропиталище, защото той самият не приемал пари. Не знаехме доколко можем да му вярваме, но все пак дарихме пари на сиропиталището, тъй като ставаше дума за добро дело. Затова и извършихме това дарение.

Мислехме, че всичко ще приключи дотук, но няколко дни по-късно синът ни отново започна да се оплаква от нечие присъствие, което за нас си оставаше невидимо. Той обаче добави, че мечето му е

приятел и че никога не си е тръгвало от къщата. Нямахме представа как да разрешим проблема на нашия син и бяхме много притеснени. Когато днес си спомня за всичко това, се срамувам — аз не разбирах добре нещата. По онова време четях книгите на учителя Нан и си въобразявах, че много добре познавам будизма. Мислех си, че знам много за принципите на будизма, но изправен пред реален проблем, няхах никаква идея как да го разреша. Питах наляво и надясно за съвети във връзка с духовете, търсех медиуми, които да ми помогнат. На самия мен ми липсваше достатъчна концентрация и считах, че е срамно за будист да се налага да ползва медиуми. Вярно е, че тогава ми липсваше истинско разбиране на будизма; аз четях книгите на учителя Нан и използвах множество тибетски мантри и по-специално „Ом мани падме хум“. Тази мантра обаче определено не беше особено ефикасна! Синът ми продължаваше да вижда лошите духове и положението изобщо не се подобряваше — струваше ми се, че при нас идваха все повече и повече. Няма да ви лъжа — гордостта ми беше силно наранена! Смятах, че зная, а всъщност бях един невежа, лишен от истинско познание.

В крайна сметка, се наложи да се реша и да се свържа с френски медиуми. Уви, имах неприятното усещане, че колкото повече търсех помощ, толкова повече се влошаваха нещата. Това е личният ми опит по този въпрос. Ако ви трябва помощ, е за предпочитане да произнасяте името на Буда, вместо да ползвате тибетски мантри, чийто единствен ефект е да влошат нещата, които би трябвало оправят. Това са гибелни пътища, по които направих грешката да поема. Давам ви този съвет съвсем искрено и от цялото си сърце.

Дойде лятото. Една тайванска приятелка и баща ѝ ни дойдоха на гости по време на отпуската си. Тя беше известна учителка в Тайван и често участваше в телевизионни предавания. Една нощ, докато спеше в хола, тя усетила присъствие върху един стол и имала странното чувство, че столът я наблюдава. В един часа през нощта столът се преместил със силен скърцащ звук. Гостите ни бързо изтичали навън. Наложил се опънем палатка в градината, където те спаха през следващите нощи. Това е доказателство, че синът ми не беше единственият, който се сблъскваше със свръхестествени явления. Тук ще уточня, че приятелката ми имаше шанса да открие къщата, в която била живяла в предишен живот и да си спомни какво се било случило

между нея и нейния съпруг. Много хора отричат прераждането. Въпреки това преживяното от моята приятелка е съвсем вярно. Най-странното е, че съпругът ѝ от предишния ѝ живот бил пияница, точно както и в сегашния си живот. Следователно не бива да си мислим, че смъртта слага край на всичко. Лошите навици упорито ни следват от живот на живот. Това е нещо, с което трябва да бъдем много внимателни и предпазливи.

Един ден с малкия ми син отново се случи произшествие — в детската градина съборил парче дърво върху палеца си и го счупил. Отново отидохме в болницата и естествено неговият призрачен приятел го придружаваше. Снимката показва, че костта е напълно сцепена. Наложих се лекарят да приложи пълна упойка, за да може да съедини двете части на костта на палеца. След това поиска от нас да се върнем на преглед след месец. Понеже прекарвахме толкова време в болницата, вече познавахме всички там. Една сестра ме попита дали нямам любовница при тях и синът ми не е само претекст, за да идвам да я виждам! Всеки път и отговарях с усмивка, която показваше, че бих предпочел да избягвам това място.

В края на месец октомври лекарят махна конците. Няколко телефонни разговора бяха достатъчни да ме убедят, че бабата на децата ми иска да ги види. За нея те бяха прекрасни съкровища, така че решихме да отидем в Тайван за двайсетина дни.

Когато пристигнахме там, синът ми ми довери, че духовете продължават да го притесняват, въпреки че не са същите. Аз споделих историята с майка ми. Тя го прегърна силно и реши да го заведе при даоистки свещеник. Жена ми и аз сме инженери. Но случващото се детето ни няма как да бъде обяснено с математически уравнения! И въпреки това ми беше странно, че синът ми ще ходи при даоистки свещеник. Аз наистина не уважавах особено тези хора — считах ги за самозванци, чиято единствена цел е да прибират парите на хората. Жена ми беше твърдо против, но майка ми беше решена да доведе нещата до край. В крайна сметка се съгласих и за да успокоя майка ми, приготвих малко пари. Тя намери в Гаосюн (Каошунг) много известен свещеник. Когато пристигнахме при него, бяхме неприятно изненадани да видим дълга опашка и да разберем, че ще се наложи доста да почакаме, преди да бъдем приети.

От мястото си на опашката видяхме как свещеникът сложи ориз в една чаша и я зави в червен плат. След това произнесе няколко мантри, от които не разбрахме нищо. След това разтвори плата, огледа ориза и каза няколко думи на човека, който беше дошъл за помощ. Трябваша ми около пет минути на пациент. Беше облечен в бяла тениска с надпис „Just do it“, на колана му висеше мобилен телефон, а надолу носеше дънки и маратонки. Беше ни трудно да повярваме, като гледахме как е облечен, че наистина е даоистки свещеник. На всичкото отгоре, тарифата му от пет евро беше много евтина.

Когато дойде нашият ред, той накара малкия ми син да седне на един стол. Детето ми едва седна, когато изкрещя:

„Fantasma! Fantasma! (бел.прев. «призрак» на испански)“

След като приключи с ритуала, свещеникът ми каза няколко думи, с които направо ме шашна.

„За втори път си чупи палеца, нали? — попита ме той мило на тайвански диалект. Синът ти е искал да си играе във водата, но се е подхлъзнал, ударил си е главата в един камък и за малко не се е удавил, нали? Синът е следван от някакъв объркан дух и искам да го накарам да се махне.“

Той завърза на главата на сина ми същия червен плат, който беше използвал преди малко. Произнесе неразбираема за мен мантра, хвърли ориз върху детето ми и каза „махай се!“ на тайвански. След това изведнъж произнесе следната кратка фраза:

„Следващият!“

Не ми остави време да го попитам каквото и да било. Беше наистина „Just do it“! (бел.прев. „Просто го направи“) Жена ми, която не разбираше тайвански, поиска да узнае какво е казал свещеникът. Аз самият бях толкова изненадан от преживяното, че ми беше трудно да говоря.

Казах й само: „Смайващо е! Да си ходим вкъщи.“

Щом се прибрахме, синът ми ми каза, че призракът, който го притеснявал, е изчезнал и той повече не иска плюшеното мече, в което живеел духът. Това беше краят на дружбата му с призрака.

Жена ми ми задаваше най-различни въпроси за случилото се и по-специално се чудеше как свещеникът е узнал всичко, което е преживяло детето ни. Аз обаче нямах отговор на въпросите й! След няколко дни, тя помоли свекърва си да я заведе при същия свещеник,

за да се погрижи той и за нея, и поиска и аз и децата също да се подложим на даоистките ритуали. Големият ми син не искаше да ходи при този човек въпреки многобройните си кошмари. Той всъщност се страхуваше да не би свещеникът да му се кара, ако го излъже нещо. Ние му обещахме, че няма да има никакви проблеми, но това не бе достатъчно, за да го успокои. Когато отидохме там, пред нас имаше едно момче с патерици. Кракът му бе гипсиран, а ръката — превързана. Когато младежът седна, свещеникът остро му се скара.

„Имаше червен светофар. Защо не спря с твоя мотопед? Пада ти се! Днес ще те излекувам, но не разчитай на мен да го направя пак, ако не спреш да правиш глупости.“

Естествено, наблюдавайки тази сцена синът ми се уплаши! Той побягна с всички сили. Наложих се да го хвана за ръката, а майка ми му обеща сладолед и голяма кутия „Лего“. Този аргумент го убеди да се подложи на лечението на свещеника.

„Ти често сънуваш кошмари, нали? — го попита човекът. Четеш «Хари Потър» преди заспиване, нали?“

След като направи своя ритуал, той ни каза да си тръгваме и че източникът на кошмарите се крие просто в прочетеното преди сън.

Така трите седмици минаха много бързо. Когато се върнахме във Франция, малкият ми син обиколи всички стаи, като непрекъснато повтаряше с малкото си гласче:

„Но къде са хората? Всички са изчезнали.“

От своя страна големият ми син ме молеше да отидем в мазето. Там той сложи стол и нарисова по стените символи, които имитираха видяното от нас в даоисткия храм. След това взе една чаша, напълни я с ориз, намери парче червен плат и ме покани да се настани удобно на стола. Той направи ритуала, който беше видял от свещеника няколко дни по-рано, като произнасяше думи, които поне като интонация напомняха чутото там. После погледна в чашата и извика триумфално:

„Виж, татко, стана!“

Оризовите зърна бяха разположени така, че създаваха илюзия за усмихнато лице точно като моето в момента. Вътрешно бях доволен да видя, че един ден синът ми можеше да стане учен, защото имаше нагласата да разбира нещата и да се интересува как работят.

Но като оставим това настрана, дали духовете наистина си бяха отишли или просто моят син вече не можеше да ги вижда? И ако бяха

изчезнали, с каква сила разполагаше свещеникът, за да успее да направи подобно нещо? Дали не беше използвал силата на големия призрак, за да прогони малките, които живееха в къщата ни? Все още нямам представа.

Животът определено не е една дълга спокойна река... Аз и децата се чувствахме много добре в къщата, но това съвсем не беше вярно за жена ми. През 2011 г., благодарение на моя учител по бойни изкуства, аз открих истинското учение на Буда. Няколко години след това той бе официално признат за просветлен, много след като се бях запознал с него в Аржентина, когато бях само на 13. За мен той е като баща. Бях много щастлив, когато научих за просветлението му и че това е нещо, което е съвсем достъпно.

Когато открих истинското учение, се сблъсках с известен брой неприятности — откраднаха ми колата, а жена ми ме напусна заради друг. Впрочем аз вече я подозирах от известно време, но не можех да повярвам, че е истина. Тя рядко се задържаше вкъщи, като твърдеше, че е много заета на работа и идваше само от време на време, за да види децата. Дойде моментът, когато тя поиска развод, половината от цената на къщата и обезщетение, за да може да запази същото ниво на живот в продължение на седем години. Естествено не бях съгласен с нейните претенции и по този повод доста се карахме. Камелията в двора сякаш ме разбираше по-добре от жена ми — в онази година не цъфна и едно цветче.

Споделях с учителя си по бойни изкуства случващото се. Той ме посъветва да поздравявам ежедневно Буда. Аз изпълних препоръката му, като питах Буда защо подобни неща ми се случват само на мен. Не след дълго сънувах свой предишен живот, където отново бях с жена ми^[2]. Събудих се облян в сълзи, станах и отидох да поздравя Буда, като сълзите ми още не бяха изсъхнали. Бях разбрал проблема — имах дълг към нея и затова реших да приема всичките ѝ условия без повече преговори. Смъртта не ни позволява да вземем с нас парите си, следователно е излишно да се привързваме към тях.

В Сърдечната сутра се казва, че в нас имаме едно истинско сърце. Това сърце никога не се увеличава и никога не намалява и няма нито начало, нито край. Затова пожелах да дам на жена ми каквото можех, като взех предвид, че истинското ми аз така или иначе остава непроменено. Единствената ми надежда е, че един ден тя ще може да

приеме учението на Буда и ще го практикува, докато постигне мъдростта на просветлението.

Пуснахме обяви за продажбата на къщата и се свързахме с няколко агенции за недвижима собственост. Много хора проявиха интерес, но получихме малко оферти. Впрочем при огледа на къщата някои посетители се спъваха и падаха в градината, а една служителка на агенция дори се блъсна в един стълб. Беше толкова смешно, че направо можехме да снимаме с камера и да изпратим видеоклиповете на някое телевизионно предаване! Понякога се налагаше да сдържам смеха си, за да не обидя пострадалите.

Аз продължавах да поздравявам Буда всеки ден, като се надявах, че ще се намери купувач за къщата. Една сутрин, когато зората още не беше влязла във владение и беше тъмно, станах от леглото, седнах в салона и потънах в медитация. Когато отворих очи, изведнъж видях едно дете. Подскочих и малко се уплаших. Отклоних погледа си от това малко русо момче, което не беше на повече от десет години. След това обаче реших да го погледна отново и видях, че се опитваше да вземе една играчка с дистанционно управление, принадлежаща на сина ми. То обаче не успяваше да я помръдне от мястото ѝ. За да му помогна, реших да му подам една друга играчка, като си мислех, че може да си поиграе с нея.

И тогава си спомних един пасаж от сутра, където се казва, че всеки жест и всяко движение на един бодхисатва е пряко вдъхновено от онова, което е поставил в своето място на практикуване^[3]. Веднага си помислих, че това дете пред мен също притежава истинско аз и колкото повече го наблюдавах, толкова повече се увеличаваше състраданието ми. Имах все по-ясното чувство, че къщата ми някога е била негова. Малкото момче направи няколко крачки към мен и протегна ръката си, за да ме докосне. В този момент усетих, че през мен премина студено течение, докато ръката му съвсем плавно се приближаваше към лицето ми. Тогава стиснах дланта му между моите две длани. Никога няма да забравя преживяното! Усещането беше ужасно болезнено, не във физически смисъл и в този момент изпитах дълбока жалост към това момче. Изпитах невероятен студ, какъвто не познавах, толкова ужасен студ, че достигна гърба ми, главата ми и костите ми. Всепроникващ студ. Но въпреки болката аз задържах дланта му между моите длани и го помолих да повтори: „Намо Буда

Амитабха“. Но той не успяваше да произнесе тези думи и аз се заех да ги повтарям заедно с него, като ги казвах сричка по сричка на китайски. Като визуализирах образа на Буда Амитабха, подканих момчето да повтаря сричките, които произнасях:

„А... Ми... То... Фо...“

Така той успя да повтори веднъж и после още веднъж. След това ми каза, че ще тръгва.

„Къде отиваш? — го попитах. Тук си си у дома.“

Той не отговори нищо, така че аз продължих да говоря:

„Ако заминаваш, те съветвам да отидеш да потърсиш нещо за ядене в кухнята, за да не си гладен по време на пътуването.“

На прага на кухнята детето ме поздрави като си допря дланите. Аз го поздравих по същия начин, като казах веднъж: „Амитофо“. Преди момчето да влезе в кухнята, тя изведнъж бе обляна от бяла и златиста светлина. Усетих, че детето няма желание да си тръгне от мен. Затворих очи и се концентрирах върху медитацията си, а когато отворих очи, първите слънчеви лъчи вече блестяха в хола. Станах и отидох в кухнята. Там вече нямаше никой. Светлината беше угаснала. Дори се почудих дали не съм сънувал срещата с това малко момче. Но все още изпитвах по ръцете си неприятния студ от преди малко.

Къщата се продаде скоро, след като детето я беше напуснало. Дали ни беше чакало специално нас, за да купим тази къща? Не знам, но усетих по време на нашата среща, че между нас има много кармични връзки.

Разводът ми мина спокойно (впрочем поканих бившата си съпруга на вечеря). Успях да намеря на същата улица, на която бяхме живели, една малка къща, която купих. Всеки път, когато се върна от отпуска в Тайван, нося на бившата си жена чай от там. Тя също понякога ми носи подарък от отпуските си. Не е правилно да се мисли, че при развод единият от двамата носи цялата вина. Спомените от предишните ми животи ми показаха, че когато двама души се развеждат, никой от тях не е виновен.

Тази история свършва тук, като се надявам, че читателят ще има спокоен живот и ще може да постигне мъдростта на Буда.

АМИТОФО!

Епилог: Разказах за призраците на децата си. Малкият ми син вече не си спомня абсолютно нищо. Големият ми син обаче помни всичко и дори си е измислил собствена теория по въпроса, а именно че може би брат му е починал след удавянето и че е някакъв дух го е обсебил! Следователно синът ми не е този, за който го мислим! Малкият ми син му го посъветва да напише роман. Аз пък му казах, че това, което е измислил, е невъзможно. И че ако все пак се е случило, то това не променя нищо в чувствата ми към малкия ми син.

[1] Нашето истинско аз. ↑

[2] Вж. „Един предишен живот в Тибет“. ↑

[3] Всъщност мястото, където се практикува, е истинското аз на бодхисатвата. ↑

ВСИЧКО Е ПО ТВОЯ ВИНА

Ако някой иска да поддържа добри отношения с друг човек, трябва доста да се постараете. Не познавам нито една двойка, която никога да не се е карала. През последните седмици мнозина се обърнаха към мен, за да се оплачат от половинките си или от колегите си. „Всичко е по негова вина“ — обикновено ми казват те.

Като дете участвах в състезания по бойни изкуства и се случваше да се чудя дали мога да се оплача на съдията, че моят противник ме е ударил по начин, който считам за неправилен, или че е използвал непознатата за мен техника. И освен това се чудех дали имам право да се оплаквам, ако някой използваше само лявата си ръка по време на бой или пък правеше само един удар с крак. Дали самият аз имах право да поискам от противника си да стои неподвижно, за да мога спокойно, без да се притеснявам, че той ще ме удари, да го удрия аз? Отговорът на всички тези въпроси е очевиден! Естествено, че не! Ако получа някой удар, аз единствен съм виновен за това. Мога да си кажа, че причината е, че не съм се упражнявал достатъчно. Ако някой ме нокаутира, най-правилното би било да си кажа, че е по-добре да продължа да тренирам! Никога не можем да прехвърлим отговорността за собствените си наранявания на другия и да му кажем: „Всичко е по твоя вина“. В живота е същото, както в бойните изкуства. Всеки пада понякога. Но онзи, който падне, може ли да обвини другия, че е подготвил земята, така че да падне? Ако другият не следва правилата така, както бихме искали да го прави, от къде на къде ще се оплакваме и ще го обвиняваме, че страдаме заради него? Дали отговорността за нашите страдания може да е на някой друг? Естествено, че не!

По този повод да паднем или да претърпим неуспех в ежедневието е важен източник на поуки, тъй като ни позволява да видим границите си и слабите си точки. За един професионален спортист неуспехът е ключът, който ще го научи как да постигне по-късно успеха, който все още му се изплъзва. Трябва да се научим да губим, да приемаме неуспеха и да откриваме слабостите си, за да

можем да натрупаме повече опит и да продължим напред. Без неуспехи е невъзможно да се напредва.

„Фалиралият търговец не бърза да търгува отново“ — казва една тайванска поговорка. Въпросният търговец първо ще се убеди, че около него няма нищо, което може да вземе и да продаде по-късно. И след това постепенно ще започне да търгува отново. Ах! Как бих искал да съм един такъв търговец!

Практикуващият будизма, който постига някакво състояние на медитация, често се привързва към него, без понякога дори да си даде сметка. Тази липса на трезва преценка е невежеството относно произхода на всяка мисъл. А привързването към това състояние е в основата на известен брой проблеми. Това привързване става толкова силно, че ни управлява и ни насочва към кармични плодове, които не сме искали поначало. Например мислите да бъдем богати, да притежаваме красиво тяло, да сме с някой красавец или красавица, да се наслаждаваме на изискани блюда, да се радваме на нашите деца и внуци или като цяло да се наслаждаваме на живота, всички тези мисли, към които се привързваме, не след дълго стават за нас нещо, което е истина. И ако един-единствен човек се опита да ни отклони от някоя от тази мисли, ние се изпълваме с гняв. От това естествено ще последват лоши кармични плодове, които ще образуват семената на бъдещите ни прераждания, когато ще се проявят съответните нови кармични плодове. В теорията на дванадесетте причини Буда показва, че едно усещане поражда състояние на съзнанието, внушаващо ни желанието да останем в него, така че бихме искали да намерим начин да се връщаме постоянно в това състояние. А от желанието да се връщаме непрекъснато към това състояние на съзнанието задължително следват нови раждане, остаряване и смърт. Ето защо да обвиняваме другия за всички проблеми изразява едно дълбоко привързване към нашето състояние на съзнанието и също така показва невежеството ни относно произхода на всяка мисъл.

Често будистките учители казват, че будистката практика се състои в това да се караш с другите. Един практикуващ будизма наистина трябва да се освободи от страха си да не създава проблеми на другите. Този кратък текст има за цел да покаже, че източникът на проблемите не са другите, а нашите собствени вътрешни

привързвания. Като будисти нашата роля е да посочим в другия истинската причина за проблемите.

Впрочем учителят Гуан Цин обяснява, че онзи, който се сблъсква със затруднение, не бива веднага да говори за това с някой, защото думите му ще причинят допълнителни проблеми, а е по-добре сам да обмисли внимателно нещата, които го тревожат. Той добавя, че е добре да се поздравява Буда, тъй като това ще намали въздействието на отрицателните кармични семена и плодове. Трябва също така да се избягва да се говори добре или зле за другите, защото това са си наши лични отсъждания. Един истински практикуващ приема взаимодействието с всяко чувстващо същество като удобен случай за напредък.

Това е всичко, което исках да споделя с вас, като се надявам, че ще успеете да се освободите от невежеството относно произхода на всяка мисъл, да намалите броя и силата на привързванията си и да намерите мира в себе си!

АМИТОФО!

За връзка с нас:

Последвайте страницата ни във Фейсбук:
<https://www.facebook.com/threevehiclesbg/>

Посетете уебсайта ни: <https://dharmaconferences.jimdo.com/>

Издание:

Заглавие: Един предишен живот в Тибет

Преводач: Association du Vrai Cœur

Език, от който е преведено: френски

Издател: Асоциация на истинското сърце

Година на издаване: 2017

Тип: сборник разкази

Излязла от печат: 21.07.2017

ISBN: 979-10-227-3051-8

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/9414>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.